

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikos Valstybėse,
Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusei metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir kitur už Suvenyto
Valstijų \$1.50

Apskeltimui kainų klausit aišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — — — — — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 31

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

SO. BOSTON, AUGUST-RUGPIUCIO 4 D. 1937.
"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

METAI XXXII

Caristai su Japonais Išplėšė Sovietų Konsulatą

MASKVA NUSIUNTĖ JAPONIJAI PROTESTĄ.

Reikalauja nubausti visus banditus ir grąžinti pagrobtą konsulato savastį.

Ši priedėlių Sovietų vyriausybės pasiuntė Japonijai stiprų protestą dėl užpuolimo ir išplėšimo Sovietų konsulato Tientsino mieste, Kinijoje.

Maskva sako, kad japonų kariuomenė užėmė tą Tientsino dalį, kur randasi Sovietų konsulas, ir išvyjo iš tenai kiniečių policiją. Tuomet japonų žvalgyba organizavo rusus baltagvardiečius ir kartu su jais užpuolė Sovietų konsulatą. Apginkluoti automatiškais japonų pistoletais ir kulkasvaidžiais, šitie banditai apsupo konsulato namą, iš mušė duris ir pradėjo grobti viską, kas tik buvo galima išnešti. Visi archyvai, knygos, spintos ir kita konsulato nuosavybė buvo suversta į trokus ir išvežta į japonų koncesiją.

Kartu su rusais caristais šitame plėšime dalyvavo ir japonų žvalgybininkai, kurie buvo apsiginklavę nuo galvos iki kojų, tik civilinė drapanose.

Sovietų ambasadorius Tokijoje iškėlė Japonijos valdžiai aštrią Maskvos notą, kuri reikalauja, kad japonų valdžia visus tuos banditus suimtų ir nubaustų, o išplėstą konsulato nuosavybę sugrąžintų pilnoj tvarkoj ir čylybėj.

Kad šitas užpuolimas buvo suruoštas pačių japonų žvalgybos, tai įrodymai labai aiškūs, sako Maskva. Visu pirma, japonų žvalgybininkai turėjo su rusais baltagvardiečiais konferenciją ir tenai padarė visą planą užpuolimui. Buvo nutarta užpuolimą suruošti taip, kad jis išrodytų kaip "banditų užpuolimas." Baltagvardiečiai turėjo išskirti ir visą konsulato štabą, sako Sovietų žinių agentūra Tass.

Sužinojęs apie šitą samokslą, rusų konsulas Smirnovas pranešė apie tai japonų konsului Kisi ir pareikalavo imtis prieš tai kokiu nors žingsniu. Bet japonų konsulas atsakė, kad jis negalys nieko padaryti, nes telefono susisiektas esąs nutrauktas.

Negana to, tas distrikas, kur randasi konsulas, buvo apsuptas japonų kariuomenės, kurie neleido niekam pereiti nei į vieną, nei į kitą pusę. Tačiau baltagvardiečius su visais jų trokais praleido į vieną pusę ir paskui į kitą.

Pagaliam, užpuolimo metu visa Tientsino miesto valdžia buvo japonų rankose, todėl dėl viso šito įvykio Maskva kaltina Japonijos valdžią ir reikalauja atlyginimo.

Bet Japonijos ambasadorius Sigmetsu davė Maskvą Sovietų valdžiai šitokią atsakymą:

1. Visa tai atsitiko rusų distrikte, kurio japonai nekontroliuoja ir nežino kas

tenai darosi.

2. Visa tai įvyko sumišimo laiku, kuomet tarp japonų ir kiniečių ėjo kova dėl miesto kontrolės.

3. Užpuolikai buvo visi rusai, kurie, matyt, pasinaudojo abelu miesto nerimu ir puolė konsulatą.

4. Savitarpiniai rusų santikiai japonams nerūpi ir jie negali kisti į rusų ginčus.

Tai reiškia, kad Japonija atsisako plėšikus bausti arba pagrobtąjį Sovietų konsulato turą grąžinti.

Fasistai Veržiasi Prie Madrido.

Susilaukę iš Italijos daugiau kareivių ir orlaivių, paskutinėmis dienomis Ispanijos fasistai vėl pradėjo pulkti lojalistų pozicijas Madrido apylinkėse. Jie stengiasi perkirsti lojalistų susisiekimo kelią tarp Madrido ir Valencijos. Ši priedėlių jie išleido pranešimą, kad jiems pavykė padaryti "svarbių laimėjimų." Bet ka jie "laimėjo," nepasako. Tuo tarpu Madrido pranešimas sako, kad fasistai smarkiai puolė Useros apylinkę, bet lojalistų kulkasvaidžiai daug jų išskynė, o likusieji pasitraukė atgal. Fasistams traukiantis atgal, lojalistai puolė juos kontratakais ir užėmė jų apkasus.

Kėsinosi Nudėti Japonų Ambasadorių.

Tokijos laikraštis "Hoči" išspausdino žinią, kad Tientsino mieste, Kinijoje, buvo kėsinatis anadien užmušti japonų ambasadorius Sigeru Kavagoe, bet japonų sargai samokslininkų žygi sutrukdžiusi. Sako, į viešbutį, kur gyvena japonų ambasadorius, atvyko kiniečių pulkininkas Bai Su-Tan ir pareiškė norįs pasiimti su japonų ambasadorium. Bet sargams jis pasirodęs įtartinas ir jie jį suėmė. Padarius pas jį kratą, pasirodė, kad jis ėjo pasirengęs ambasadorių užmušti.

Sovietuose Auga Žibalo Turtai.

Maskvos žiniomis, žibalo pramonė Sovietuose jau išaugo į milžiną ir kas metai vis dar kyla. Dabartinio laiko žibalo šaltiniai Sovietuose duoda 882,700,000 tonų žibalo. Tai esą 4 kartus daugiau, negu buvo 1935 metų pradžioje. Sovietų geologai nuolat tyrinėja žemės vidurius ir ieško joje gamtos turtų. Šiomis dienomis Maskvoje susirinko 2,500 geologų kongresas, kuriame dalyvauja 400 geologų iš užsienio.

VEŽA IŠ AMERIKOS KINIČIŲ KAULUS.

Iš visų Jungtinių Valstijų į Los Angeles miestą peritą savaitę buvo suvežta 850 mirusių kiniečių kaulai, kurie šiomis dienomis bus išvežti Kinijon ir tenai palaidoti.

Sovietai Stos Su Kinija, Sako Trockis.

Pranašauja, kad karas priškubins Japonijai katastrofą ir revoliuciją.

Leonas Trockis, kuris dabar gyvena Meksikoje, pranašauja Japonijai militarinę katastrofą ir socialę revoliuciją. Prie to Japoniją privės karas su Kinija. Tame kare Sovietų Rusija turėsianti stoti Kinijos pusėj. Kitokios išeities Sovietams nėra, kaip tik stoti su Kinija ir sunaikinti bendrą priešą. Jeigu Sovietai dabar šito nepadarų, tai Japonija užimtų visą Kiniją ir tuomet būtų galas Rusijai.

Trockio manymu, Japonija esanti silpniausia iš visų kapitalistinių valstybių. Nors ji turi išvysčiusi didelę armiją ir karo laivyną, bet visais šiais militarizmo aparatais esąs paremtas labai silpna finansinė sistema ir žemės ūkio barbarizmu. Tai gi labai silpnos kojos.

Rusijoj Suimta 30 Aukštų Dvasiškių.

Maskvos bedievių organas "Bezbožnik" praneša, kad paskutinėmis dienomis Sovietuose buvo suimta 30 aukštųjų dvasiškių už fašistinę propagandą ir slapta samokslą nuverstį Sovietų valdžią. Tarp suimtųjų esąs ir metropolitas (vyskupas) Inokentij Nikeforov, kuris parašęs prieš Sovietų valdžią nukreiptą maldą. Šią kontrevoliucinę agitaciją maldos formoje jis skaitęs cerkvenose pats ir platines tarp popų, kad jie taip pat ją skaitytų. Popai landžioję į kolchozus ir skaitydami tą maldą kurstę ūkininkus prieš Sovietų vyriausybę, sakydami, kad ji esanti "Antikristo valdžia" ir ją reikia sunaikinti. Šita agitacija buvo vedama daugiasia Orlo gubernijoje. Visi suimti išdavikai esą susodinti į kalėjimus ir busią atiduoti teismui.

SOVIETŲ GENEROLAS UZMUŠTAS ISPANIJOJ?

Iš Francuzijos miestelio Hendaye, kur randasi fašistinės propagandos ir melų dirbtuvė, pereitą savaitę buvo paskelbta, kad prie Madrido buvęs užmuštas "Sovietų generolas," kuris vadovavęs Ketvirtai Tarptautinei Brigadai. Kita "žinia" iš to paties šaltinio sako, kad to "generolo" pavardė esanti "Arubensco" ir kad jis esąs paimtas su visu "generaliniu štabu nelaisvėn." Fasistai visada meluoja, todėl jų "žinioms" sunku tikėti.

LENKAS BANDITAS PERŠOVĖ POLICIMANĄ.

Greenfieldo miestelyje, Massachusetts valstijoje, pereitą savaitę policmanas užtikto banditus plėšiant krautuvę. Kai jis norėjo banditus sulaukyti, vienas paleido jam šuvį. Nors sunkiai sužeistas, policmanas šovė atgal ir peršovė banditą. Abudu buvo nuvežti ligoninėn, kur paaikėjo, kad peršautas banditas yra Frank Grabowski, lenkas iš Jersey City, N. J. Jis jau du kartus buvo išleistas iš Sing Sing kalėjimo "pasitaisymui."

GALI KILTI KUNIGŲ KARAS.

Del biznio Jugoslavijoj susirėmė pravoslavai su katalikais.

Tarp pravoslavų ir Romos katalikų kunigų Jugoslavijoj prasidėjo labai pikta kova—kova dėl biznio. Mat, reakcinė Jugoslavijos valdžia, matydama kad popiežiaus bažnyčia yra uolėsnė reakcijos remėja, padarė su popiežium konkordatą (sutartį), suteikdama jo agentams (kunigams) didelių privilegijų. Tas labai nepatiko pravoslavų bažnyčiai, kuri sakosi atstovaujanti didžiąją Jugoslavijos gyventojų ir savo biznį skaito valstybiniu tikėjimu. Todėl pravoslavų dvasiškijs pakėlė prieš konkordatą didelį protestą, pradėjo rengti didelės tikinčiųjų eisenas ir reikalauti, kad konkordatas su Romos popu būtų nutrauktas. Šita kova tarp pravoslavų dvasiškijs ir valdžios kas diena darosi vis piktesnė ir žinovai sako, kad Jugoslavijoj galis kilti vidaus karas. Pravoslavų kunigai gali griebtis ginklo prieš Romos katalikų kunigus.

Lojalistai Ruošiasi Antram Puolimui.

Amerikos laikraščio korrespondentas Richard Mower praneša iš Madrido, kad didis lojalistų ofensyvas Madrido apylinkėj jau pasibaigė, ir taip pat pasibaigė prieš kontr-ofensyvas. Dabar tik fašistų artilerija šaudė į Madridą ir orlaiviai mėdo bombas į lojalistų susisiekimo kelius, bet pestininkai nepajuda.

Nors vyriausybė šiandien neturi tiek daug teritorijos Brunetos apylinkėj, kiek ji turėjo prieš fasistams pradėtą kontr-ofensyvą, jos naujos pozicijos dabar vis tiek parankios. Fasistai atsisiėmė Brunetą, bet lojalistų rankose pasiliko Villanueva de la Canada ir Quinjorna, kurias galima skaityt raktu naujam ofensyvui, ir lojalistai naujam ofensyvui jau ruošiasi. Tuo pačiu laiku vyriausybės talkininkai kataloniečiai paėmė keliatą svarbių pozicijų Huescos apylinkėj. Huesca yra fašistų tvirtovė, kurią lojalistai turi beveik apsupę nuo pat karo pradžios. Taigi, naujų pozicijų laimėjimas čia reiškia taip pat lojalistų pozicijų sustiprinimą.

GELŽKELIEČIAI NUTARĖ STREIKUOT.

Penkios gelžkelių brolių balsavo klausimą: streikuot, ar ne streikuot? Balsavimas tęsėsi 3 savaites ir pereitą nedėdienį jau užsidarė. Nubalsuota streikuoti. Reikia pažymėti, kad jau 3 mėnesiai atgal gelžkelių darbininkai yra nutarę reikalauti 20 nuosimčių pakėlimo, bet iki šiol neturėjo derų šiuo klausimu su geležkelių kompanijomis. Prieš einant į derybas geležkelių vadai norėjo žinoti, ar jie galės pabaiginti kompanijas streiku. Ir dėl to buvo balsuojamas streiko klausimas.

KANADOJ APSKELBTA AUDEJŲ STREIKAS.

Kanados audėjų katalikų federacija apskelbė streiką prieš Dominion Textile Co. Tys tos kompanijos dirbtuvės Montreale šį priedėlių negalėjo atsidaryti. Iš viso streikuoja 10,500 audėjų Quebeco provincijoj. Jie reikalauja unijos pripažinimo, daugiau algos ir 48 valandų darbo savaitės.

Šiaurės Ašigaly Perdaug Atšilo.

Rusų stovykla tenai nuplaukė 145 mylias.

Rusų mokslininkų stovyklai šiaurės ašigaly gresia pavojus. Oras tenai taip atšilo, kad aplink jų budą sutirpo visas sniegas ir dabar jie turi gabentis į šitą tolią. Sniegas jiems labai reikalingas, nes tik iš jo jie pasidaro sau geriamojo vandens. Lėdas vandeniui netinka. Aplink jų budą ledo vandens pasidarė tiek daug, kad jie priversti vartoti savo guminę valtį. Jiems taip pat labai svarbu turėti ir elektros energijos, nes tik su elektros pagalba jie gali palaikyti radio susisiekimą su Maskva. Iki šiol elektros energiją jiems gamino jų pačių pastatytas tenai vėjo malūnas. Bet paskutinėmis dienomis vėjas apmirė ir malūnas nebesisuka, todėl rusai naudojasi elektros akumuliatoriais (baterijomis). Bet jie turi juos taupyti, dėl to jie praneša tik trumpas žinias į Maskvą. Jie priduria, kad tas ledas, ant kurio yra įtaisyta jų stovykla, nuplaukė nuo ašigalio jau 145 mylias.

Kova Prieš Unijas Brangiai Kainuoja.

Šiomis dienomis plieno kompanijos paskelbė antrojo metų ketvirtadalio raportus. Pasirodo, kad United States Steel korporacija, kuri be streiko susitaikė su CIO unija, per antrojo 3 mėnesius šimet padarė 358 nuosimčius daugiau pelno, negu pernai. Tuo tarpu Youngstown Sheet & Tube plieno kompanija, kuri priešinosi unijai, turėjo 44 procentais mažiau pajamų, negu pernai. Gi Republic Steel korporacija, kuri atkakliausia kovojo prieš CIO unijos pripažinimą, neuždirbo nei dividendų ant savo "preferred stock'o."

Taip pat ir su automobilių kompanijomis. Kurios tik atkakliau kovojo prieš uniją, tų daugiau nukentėjo biznis.

SCOTTSBORO JUODUKAI KALBEJO BROOKLYNE.

Šiomis dienomis teismas paleido 4 Scottsboro juodukus, kurių byla dėl išgėdinimo dviejų baltveidžių moteriškių tęsėsi 6 metus. Pereitą nedėdienį jie buvo pakviesti Brooklyn ir kalbėjo tenai juodveidžių bažnyčioje. Bažnyčia prisigraudė kupina ir apie 3,000 juodveidžių stovėjo lauke.

TRAUKINIO KATASTROFA FRANCUIZIJJOJ.

Pereitą penktadienį Francuzijoj įvyko didelė katastrofa ant geležinkelio. Bėgdamas iš Paryžiaus į St. Etienne greitasis traukinys išsoko iš bėgių ir 25 žmonės buvo užmušti, o 50 sužeista.

Senatas Priėmė Algų ir Darbo Valandų Įstatymą

Kasyklų Baronai Trukdo Unijos Mitingus.

Rengia šokių ir balių, kad pakenkus susirinkimams. Angliakasių unija apskundė National Labor Relations Boardui kasyklų baronus Harlano apskrity, Kentuck valstijoje, kad jie trukdo unijai organizuoti kasyklų darbininkus. Kai tik unija paskelbia mitingą, tai kasyklų savininkai tuoj suruošia šokių su muzika ir visokiomis vaišėmis. Nesupratę darbininkai, žinoma, susirenka į tuos balius ir unija negali jų suorganizuoti. Taigi šią savaitę NLRB pradėjo šitą dalyką tyrinėti. Jeigu bus užtekinai įrodymų, kad kompanijos šitaip elgiasi, tai jos galės būti nubaustos už Wagnerio Įstatymo laužymą.

Turi 2,000,000 Mylių Ilgio Vuodegą.

Finslerio kometa esanti 8 kartus didesnė už žemę.

Naktimis dabar matosi šiaurės danguje naują kometa. Kaip astronomai apskaičiavo, ji esanti 8 kartus didesnė už mūsų žemės kamuolį ir turinti apie 2,000,000 mylių ilgio vuodegą. Dabar ji kas diena artinasi prie žemės ir 10 rugpiučio bus nuo mūsų "tik" už 50,000,000 mylių, vadinasi, beveik dusyk arčiau kaip saulė. Nuo 10 rugpiučio ji lėks jau tolyn nuo žemės ir vėl išnyks dausoje.

Šitą erdvės klajoklę pirminis pastebėjo 5 liepos Dr. Finsler, Ciuricho (Sveicarij) universiteto astronomas, todėl astronomai dabar ją ir vadina Finslerio kometa.

TREČIAS RUSŲ SKRIDIMAS AMERIKON PER AŠIGALĮ.

I Katchikano miestelį, Alaskoje, pereitą subatą iš Seattle atvyko "Pravdos" korrespondentas Chvat, kurio tikslas esąs aprašyti trečiąjį rusų skridimą Ameriką per šiaurės ašigalį. Jis busias tenai apie savaitę laiko, todėl tikimasi, kad šiomis dienomis pro tenai skrisias trečias Sovietų orlaivis iš Maskvos.

SCOTTSBORO JUODUKAI KALBEJO BROOKLYNE.

Šiomis dienomis teismas paleido 4 Scottsboro juodukus, kurių byla dėl išgėdinimo dviejų baltveidžių moteriškių tęsėsi 6 metus. Pereitą nedėdienį jie buvo pakviesti Brooklyn ir kalbėjo tenai juodveidžių bažnyčioje. Bažnyčia prisigraudė kupina ir apie 3,000 juodveidžių stovėjo lauke.

TRAUKINIO KATASTROFA FRANCUIZIJJOJ.

Pereitą penktadienį Francuzijoj įvyko didelė katastrofa ant geležinkelio. Bėgdamas iš Paryžiaus į St. Etienne greitasis traukinys išsoko iš bėgių ir 25 žmonės buvo užmušti, o 50 sužeista.

NUSTATĖ 40 VALANDŲ IR 40 CENTŲ VALANDĄ

Zemesnieji Kongreso rumai stoja už 35 valandos ir 75 centus į valandą.

Pereitą subatą Jungtinių Valstijų Senatas priėmė Roosevelt valdžios įneštą bilių, kuriuo nustatomas darbininkams atlyginimas už darbą ir darbo valandos. Tiesa, Senate šis bilius buvo truputį pakeistas. Valdžios buvo siūloma sudaryti tam tikrą tarybą, kuri reguliuotų darbininkų algas ir darbo laiką atsižiurint į reikalingą. Einant tuo biliu, taryba būtų galėjusi pakelti darbininkams atlyginimą iki 80 centų į valandą arba \$1,200 į metus, o darbo savaitę gautų sutrumpinti iki 30 valandų. Senatas pakeitė bilių taip, kad alga nebutų mažesnė kaip 40 centų į valandą, o darbo savaitė ne ilgesnė kaip 40 valandų. Šitai pakeistas bilius pavadinta "40-40."

Be to, bilius suvaržo vaikų darbą pramonėj. Kompanijos, kurios išnaudoja mažus vaikus, negalės savo gaminių siuntinėti į tas valstijas, kur vaikų darbas yra draudžiamas vietiniais įstatymais. Ant visų gaminių, kurie turi būti pagaminti naudojant nepilnamečius vaikus, turės būti aiškiai patinasi prie žemės ir 10 rugpiučio bus nuo mūsų "tik" už 50,000,000 mylių, vadinasi, beveik dusyk arčiau kaip saulė. Nuo 10 rugpiučio ji lėks jau tolyn nuo žemės ir vėl išnyks dausoje.

Šitą erdvės klajoklę pirminis pastebėjo 5 liepos Dr. Finsler, Ciuricho (Sveicarij) universiteto astronomas, todėl astronomai dabar ją ir vadina Finslerio kometa.

Taip pat ir su automobilių kompanijomis. Kurios tik atkakliau kovojo prieš uniją, tų daugiau nukentėjo biznis.

Šiomis dienomis plieno kompanijos paskelbė antrojo metų ketvirtadalio raportus. Pasirodo, kad United States Steel korporacija, kuri be streiko susitaikė su CIO unija, per antrojo 3 mėnesius šimet padarė 358 nuosimčius daugiau pelno, negu pernai. Tuo tarpu Youngstown Sheet & Tube plieno kompanija, kuri priešinosi unijai, turėjo 44 procentais mažiau pajamų, negu pernai. Gi Republic Steel korporacija, kuri atkakliausia kovojo prieš CIO unijos pripažinimą, neuždirbo nei dividendų ant savo "preferred stock'o."

Taip pat ir su automobilių kompanijomis. Kurios tik atkakliau kovojo prieš uniją, tų daugiau nukentėjo biznis.

Darbai Geležinėse Eina Gerai.

Kapitalistų spauda džiugauja, kad pramonė kyla. Pereitą savaitę plieno gamyba pakilo 3 punktus, pasiekdama 84 nuosimčių. Tai reiškia, kad vasaros "sekas" jau pasibaigė. Darbai geležinėse dabar eina labai gerai ir toliau jie eis dar geriau. Tik automobilių pramonė paskutiniais laikais susilpnėjo. Bet šiuo laiku ji visuomet sumažėja, nes dirbtuvės pradeda ruošti sekancijų metų modeliams.

9 ITALAI ŽUVO ORLAIVIO KATASTROFOJ.

Telegramos sako, kad šį priedėlių Afrikoje sudužo italų orlaivis su 9 fašistais ir visi jie žuvo.

APŽVALGA

UŽ ANTRAJĄ AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESĄ.

"Keleivys" jau buvo rašyta, kad 11 liepos įvykusi Hudsons Massachusetts lietuvių organizacijų atstovų konferencija vienbalsiai pasisakė už Antrąjį Amerikos Lietuvių Kongresą, kuris turėtų būti suaukštas ateinančią vasarą Scrantono mieste, dviem dienoms prieš SLA seimą, kaip buvo Clevelande.

Šią mintį jau parėmė "Laisvė" ir Norwoodo septynių organizacijų Bendras Komitetas.

Dabar Chicagos Komiteto Narys per "Vilnį" ragina ir chiegiečius paremti Antrojo Kongreso sumanyimą.

Kongresas yra reikalingas dviem labai svarbiems tikslais. Vienas jų liečia Lietuvą, o antras — mus pačius Amerikoje.

Lietuvoje saujalė ginkluotų smurtininkų, išvaikusių teisėtą tautos valdžią, vis da teskriaudžia gyventojus. Organizacijos išardytos. Spaudos ir žodžio laisvė pasmaugta. Ukinkinai apkrauti nepakeliamais mokesčiais, iš jų atimama žemė, naikinamas gyvenimas, ir daromos didžiausios skriaudos vien tam, kad tautininkai turėtų pinigų "sportininkų" kelionėms, medaliams ir kitokiai fašistinei propagandai.

Prieš šią saujalę Amerikos lietuvių privalo nuolatos protestuoti, o tą protestą stipriausia gali užakcentuoti tiksliai tokie didingi suvažiavimai, kaip Amerikos Lietuvių Kongresas.

Be to, šitokie suvažiavimai turi neapsakomos svarbos pažangiosios mūsų visuomenės vienybei ir čia pat, Amerikoje. Juk po Clevelando kongreso atėjo beveik visos mūsų kolonijos. Įvyksta tokie gausūs susirinkimai, kokių po karo da nėra buvę. Ačiū tam, Massachusetts valstijoje fašistinė propaganda jau negalėjo įkisti savo nosies, kad ir "sportu" pridengta.

Mūsų veikla čia taip išsivystė ir sustiprėjo tik po Clevelando. Jeigu Pensilvanija da snaudžia, tai Scrantonas išjudins ir ją.

Antrasis Amerikos Lietuvių Kongresas turėtų būti da sekmingesnis, negu buvo pirmasis, nes tenai mes suvažiavom paskubomis ir nepakankamai prisirengę. O ir tai kaip jis mūsų pažangiają visuomenę sucentruoja, kaip uždegė pasiryžimą kovoti už laisvą Lietuvą!

Clevelando suvažiavimas buvo mūsų protestas prieš Lietuvos ukinkinų šaudymą. Ir jis paveikė pono Smetonos režimą daugiau, negu mums gali išrodyti. Bet to da neužtenka. Reikia daryt spaudimą, kad Lietuvoje būtų atsteigta demokratinė tvarka, kad liaudis pati galėtų rinkti sau valdžią ir tvarkyti savo reikalus taip, kaip jai patinka.

Kaip tą spaudimą daryti, geriausia gali nuturti Amerikos Lietuvių Kongresas. Bostono Apskrieties Komitetas jau savo iniciativa yra nutaręs išleisti keliasdešimt tukstančių agitacinių atviručių ir brošiūrėlių, kurios bus platinamos Amerikoje ir siunčtinamos Lietuvon. Šitą darbą reikėtų išvystyti daug plačiau. Clevelando kongrese buvo atstovaujama 71,000 organizuotų lietuvių. Todėl kiekvienas jų turėtų įsigyti tokią atvirutę ar brošiūrą ir nusiųsti Lietuvon. Butų galima da įkurti tam tikslui biurų Anglijoje, Prancūzijoje, Čekoslova-

kijoje, Kanadoje, Argentinoje, Brazilijoje ir kitose šalyse. Tegul tarptautinis paštas gabena priešfašistinę literatūrą Lietuvon iš visų pusių.

Bet šitokio darbo negali atlikti nei viena atskira kolonija. Ji gali įvykinti tiksliai Antrasis Amerikos Lietuvių Kongresas.

Taigi, mūsų manymu, toks kongresas yra reikalingas. Ir geriausia jį šaukti ateinančią vasarą Scrantone, prieš pat SLA seimą, nes tokiu būdu daugybei delegatų susitauptų kelionės lėšos.

NUŽUDĘ JAU 18 DARBININKŲ.

Laikraščiai praneša, kad nuo to laiko, kaip CIO pradėjo organizuoti darbininkus, Amerikos kapitalistai su savo policija nužudė jau 18 streikuojančių darbininkų. Tik praneša, kad tiek nužudyta, ir daugiau nieko. Rodos, kad taip ir turi būti. Prieš žmogžudius nieko nesako nei spauda, nei bažnyčia, nei universitetų profesoriai — nei vienas buržujus.

O matytumėt, kokį trukmą buržuazija keltų jeigu streikieriai būtų užmūšę 18 savo išnaudotojų!

KODĖL AMERIKOJ TO NĖRA?

Rašydamos apie darbininkiską spaudą, "Naujienos" sako:

"Didžiausią pasaulje cirkuliaciją turi Londono dienraštis Daily Herald. Per ketverius metus jo kasdien buvo parduodama daugiau, kaip du milijonai kopijų... Londono Daily Herald yra Darbo partijos organas ir yra aiškiai socialistinio krypties..."

Tuo tarpu Jungtinės Amerikos Valstijos yra trys didesnės už Angliją ir turi apie trysdešimt milijonų darbininkų, bet čia nėra nei vieno žymesnio darbininkiško laikraščio. Tai parodo, kiek šios šalies proletariatas atsilikęs nuo Anglijos darbininkų.

"VITAITIS IR DA KELIATAS MOTERĖLIŲ..."

Dr. A. L. Graičunas rašo "Vilnį" apie "svečius nebuvelius" ir, tarp kitko, prisimeną adv. R. Skipitį, kuris buvo čionai atvykęs kelias metus atgal kviešti amerikiečių į "pasaulio lietuvių kongresą" Kaune. Pažymėjus, kad p. Skipičiui nepavyko mūsų visuomenei akis apdumti, Dr. Graičunas sako:

"Kad ta visuomenė nepasidavė ant p. adv. R. Skipičio meškerės pasigauti, tai čia ačiū lietuviui atsargumui, lietuviui rezervatizmo būdai. Nors tokios, kaip p. S. E. Vitaitis ir dar keliata moterėlių pasigavo ir ant arbatėlės nusigabeno ir pavaišino."

Čia išeina, kad ir p. S. E. Vitaitis yra moterėlė...

KAS TURĖ DAUGIAU PRITARIMO?

"Vilnis" 29 liepos laidoje stengiasi įrodyti, kad Amerikos Socialistų Partija neturi darbininkuose pritarimo, arba turi jo labai mažai, nes jai sunku esą sukelti \$10,000 savo laikraščiai, "Socialist Call," palaikyti.

Reikia pripažinti tiesą, kad komunistai šituo žvilgsniu yra darbštesni, surenka daugiau pinigų ir turi gausesnę spaudą, negu socialistai, kalbant apie Ameriką.

Bet ateis valdininkų rinkimai ir pamatysime, kad socialistai surinks daug daugiau balsų, negu komunistai.

Madrido Gynėjai Apkasuose.

Ši nuotrauka parodo lojalistus apkasuose, netoli nuo Madrido. Vienas jų kairėje pusėje daboją priešą per periskopą, kurio pagalba yra nustatomas ir tolis šaudymui.

KLAIPĖDOS UOSTAS SUVEĖ JAU 27,000,000 LITŲ.

Nors Klaipėdos miestelio amžius skaitomas šimtais metų, tačiau kaip uostas Klaipėda žinoma tik apie 50 metų. Kadangi Vokietija turi daug gerų ir gilių uostų, tai į Klaipėdą ji daug dėmesio nekreipdavo, tik paskutiniaisiais laikais vartodavo ją miško plukdymui.

Taigi, paėmus Lietuvai Klaipėdą į savo rankas ir pradėjus taikyti Klaipėdos uostą užsienio prekybai, taip kad tenai galėtų ateiti didesnių laivų, teko daryti labai daug permūšių ir pagerinimų. Kaip sako "Lietuvos Žinios" (Nr. 135), per 14 metų valstybės išdas išleido tiems darbams 27,000,000 litų, ir vistiek tas uostas Lietuvai neužsimoka, nes —

"Vidutiniškai valstybės išdui tenka kas metai primokėti po 2,200,000 litų."

Tiktai 1935 metais Klaipėdos uostas turėjęs "didžiausią apyvartą, didžiausias pajamas," tačiau nuostolių vistiek neišvengta. Ir tais nepaprastai "gerais" metais valstybė turėjo primokėti iš išdo 455,777 litus uosto išlaikymui.

Ispanijos Darbininkai Susitakė.

Telegramos iš Madrido sako, kad socialistų ir sindikalistų unijos, dvi didžiosios organizuotos darbininkų grupės Ispanijoje, padarė tarp savęs "nepuolimo sutartį." Tai esą be galo svarbiu lojalistų pusei. Nors socialistai su sindikalistais ir iki šiol rėmė demokratine Ispanijos vyriausybę, tačiau budami skirtingų ideologijų, tarp savęs nesutikdavo ir dėl to dažnai iškildavo aštrių savitarpių ginčų. Dabar gi nutarta jokių ginčų tarp savęs nekelti, bet visomis jėgomis remti lojalistų frontą. Pirmą tos dvi grupės vadydavosi už vadovavimą darbininkams, traukdavo viena kitos narius ir kalbindavo kitas darbininkų organizacijas sau į talką prieš priešingąją grupę. Dabar to nebus.

Socialistų vadovaujamoji unija sąjunga vadinasi "Socialist Union General de Trabajadores," arba "U. G. T." o sindikalistų grupė: "Syndicalist Conference Nacional de Trabajo," o su trumpinūs — "C. N. T."

MANO, KAD AMELIA DAR GYVA.

Žuvusios lakunės Amelios Earhart vyras, George Palmer Putnam, mano, kad jo žmona tebėra dar gyva kur nors ant mažytės salukės Ramiajame Vandenynė. Ji skrido su navigatorium Noonanu aplink pasaulį ir judviejų mašina nukrito jūron.

KOVOTOJAI UŽ LIETUVOS LAISVĘ IR JOS PRIEŠAI.

Mes, Norwoodo (Mass.) Bendro Veikimo Komitetas, atstovaudami 7-nias vietas organizacijas, kurios savo duokles yra pasimokėję į Lietuvos Demokratinę Tvarkai Atsteigti Organizacijos Komitetą, kreipiames su patarimu į Centralinį komitetą, kuris randasi Chicag, Ill., ir mūsų Apskričio Komitetą Lietuvos Demokratinę Tvarkai Atsteigti. Yra pastebėta, kad Centralinis Komitetas Lietuvos Demokratinę Tvarkai Atsteigti leis knygą apie buvusį Amerikos Lietuvių Kongresą Clevelande. Mums rodosi, kad tokios knygos išleidimas atneštų labai mažą naudą lietuviui darbininkam, o gal ir jokios naudos neduotų. Jeigu būtų detalai aprašyta Kongreso sušaukimas, delegatų skaičius, jų visų vardai surašyti, tai koki patraukiamą ir brošiuraitę galėtų turėti skaitytojas, kuriam visai nežinomu asmeniui, Petru Jonu ir Jokubų vardai skambėtų, kaip Kongreso delegatų? Platinėti būtų sunku, o ir pasipirkęs žmogus ne kiek joje apšvietos galėtų rasti. Tokioje knygoje galėtume užtikti naudingos medžiagos tik iš skaitytų Kongrese referatų bei pasakytų prakalbų tai ir viskas. Norwoodo Draugijų Bendras Komitetas duoda sumanyimą išleisti brošiuraitę: "Kovotojai už Lietuvos Laisvę ir Jos Priešai." Mūsų manymu, tokia knygutė gerai platintusi publikoj, o apšvietos žvilgsniu skaitytojas daug ko pasimokintų. Reikia surinkti žinias apie kovotojus už Lietuvos laisvę, butent, apie Lietuvos Socialdemokratų Partijos veiklą nuo 1896 metų iki 1905 metų, kur buvo reikalaujama sugriauti caro valdžią, ir tęsti iki tapo atgauta Lietuvos nepriklausomybė. Atgavus nepriklausomybę, po tulo laiko ant Lietuvos sprando užsisėdė lietuviški Muravjovai, kurie atlieka buvusių Rusijos caro žandarų darbą.

Tai šitokia medžiaga turi būti surinkta ir atspausdinta. Toliaus, turi būti sutraukta į krūvą visa kamarielė, šliaužijusi apie caro sostą, kurios šiandien daugelis dedasi dideliais Lietuvos "patriotais." Reikia parodyti, kaip fašistas A. Smetona rekomendavo prijungti Lietuvą prie "turtingos" carinės Rusijos; kaip po 1893 metų Kražių skerdynės Romos popiežius įsakė Lietuvos kunigams būti ištikimais carui Aleksandrui; kaip kunigų "Tėvynės Sargas" niekino Lietuvos socialdemokratiją ir mušė paklonus "ciešoriui." Parodyt darbelius: praloto Antanavičiaus, kunigo Dambrausko, kun. Olšausko, kun. Laukaičio, Yčo, vysk. Karevičiaus ir

daugelio kitų, kurie troško pasodinti ant Lietuvos darbo žmonių sprando vokišką karalių Urachą. Pridėt ir ura-patrioto R. Karužos pareiškimas: "Todėl aišku, kodėl mūsų simpatijos stovi Rusijos pusei." (Žiūrėk "Tėvynę," 11, 1915 m.)

Jeigu Lietuvos laisvės priešų rinkinys pasidarytų ir kiek didesnis, apie 25c. knygutė, tai be jokio vargo ją būtų galima platinti tarp Amerikos lietuvių darbininkų, kaip politiniai istorišką dokumentą.

Medžiagą surinkti gali lengvai pažangiųjų redakcijų štabai, bei atskiri visuomenės darbuotojai. Brošiuraitės išleidimo klausime prašome atsiliepti mūsų apskričio komitetą. Ką manote?

Lietuvos Demokratinę Tvarkai Atsteigti Bendras Komitetas, Norwood, Mass.:

P. Kručas, pirm.
Paul Weta, sek.
J. Galzauskas, išdin.

P. S. Šis raštas, Apskričio Komiteto posėdžiui apsvaistytį. Draugiškai P. Kručas.

Nuo Redakcijos: Kadangi čia liečiamas viešas reikalas, tai dedame šį rašinį laikraštin. Labai gerai, kad Norwoodo draugai pasako savo nuomonę ir duoda nurodymų, kaip tokia knyga turi būti parašyta. Tik jie yra klaidingai įsivaizdavę Centro Komiteto planuojamą darbą. Juk Centras kaip tik ir turi galvoje tokius dalykus, apie kuriuos draugai norwoodiečiai kalba. Knyga tačiau nebūtų pilna, jei joje nebūtų tinkamai nušviestas Amerikos Lietuvių Kongresas Lietuvos Demokratinę Tvarkai Atsteigti.

NAUJA ANGLŲ KALBA, "BASIC ENGLISH."

Jos galima išmokti per pusę dienos.

Ogdenas, atrinkdamas žodžius, pirmiausia išmetė "veiksmažodį," nes tai pati sunkiausia kalbos dalis. Jų anglų kalboje yra apie 4,000. Kiekvienas turi visokių savo paslapčių ir tam tikrą vietą ir reikšmę sakinyje. Negalime saityti, kad Basic English apsieina be jokių veiksmo žodinių (verbs) formų. Yra 16 vadinamųjų "operatorių" (get, give, put, etc.), kurie su "krypčių žodžių" (up, out, in, etc.) pagalba atstoja tuos tukstančius "verbų." Čia ir yra visos sistemos raktas.

Skaitydami H. G. Wellso veikalą "The Shape of Things to Come," vienoje vietoje randame, kad maždaug po 250 metų visas pasaulis kalbės Basic English kalba. Vadinasi, Wellas pranašauja prieš dešimt metų pasirodžiusiai "ogdeniška" anglų kalbai hegemonizaciją. Kiek tame pranašavime teisybės, parodysi ateitis. Kaip ten bebūtų, bet mes šiandien negalime užginčyti, kad Basic English savo paprastumu ir lengvumu išmokti tikrai turi daugiau potencijos į universalines kalbas, negu kuri kita gyva ar mirusi kalba.

(Basic English reiškia: Pagrindinė anglų kalba — Red.)

Easinės (pagrindinės — Red.) anglų kalbos išradėjas yra Cambridge universiteto (Anglijoje) mokslininkas C. K. Ogden, žinomas visame pasaulyje kaip eksperimentalinis psichologas, "Psyche" žurnalo ir "History of Civilization" redaktorius bei visos eilės mokslo veikalų autorius.

Ogdenas, padirbėjęs apie 12 metų, išleido "žodyną" — visą viename popieriaus lapely. Šis nuostabusis "leksikonas" atstoja 20,000—40,000 standartinės anglų kalbos žodžių, pats tetrėdamas vos 850 žodžių.

Žmogus, mokąs francūzų ir vokiečių kalbas, Basic English žodžius gali išmokti per kokį pusdienį, ir tinkamai juos vartodamas pajęs kasdieniniuose gyvenimuose reikalauose susikalbėti visiškai puikiai. Mokančiam tik lietuviškai, žinoma, kiek blogiau. Jis bus priverstas paaukoti apie 30—50 valandų darbo.

Prisiminkim tik, kad daugelis mūsų mokėmės standartinės anglų kalbos 5—7 metus ir šiandien dar negalime per daug didžiutis ją moką. Standartinė anglų kalba nepaprastai sunki. Baisiai nefonetinė rašyba, beveik milijoninis žodynas ir tt. Tuo tarpu suprastinta ir kondensuota anglų kalba — vadinama Basic English — galima mažiausiai 100 kartų greičiau išmokti.

Basic English nėra koks naujas Esperanto, ir nieko su pastaruoju bendro neturi. Tai gyvoji šių dienų anglų kalba. Ogdenas nieko iš pirmo neišlaužė. Kaip pačius žodžius, taip ir iš jų sudarytus sakinius, supranta ir anglai.

Tokios kondensuotos kalbos literatūrinė vertė gal ir neperdidžiausia.

Basic English pirmoje vietoje stato sau uždavinį padėti įvairių kraštų ir tautybių atstovams lengvai ir paprastai susikalbėti ir susirašinėti. Ji negrąso išstumti ar užguiti kurią nors dabar egzistuojančią kalbą. Basic English taip pat nepretenduoja užimti pastoviosios anglų kalbos vietą. Du šimtus milijonų žmonių negi priversti užsidaryti tam tikruose rėmuose ir kalbėti taip, o ne kitaip.

Anglų kalba metas po meto vis labiau pradeda darytis tarptautinė. Beveik nėra pasaulyje valstybės, kur ji nebūtų dėstoma mokyklose ir tai dažniausia kaip pirmoji svetimoji kalba. Kiekvienas susipratęs žmogus pamato, kad su ja susipažinti butinai reikia. Bet ar visi turi pakankamai laiko ir gerų sąlygų lankyti institutus ir mokyklas, kur didžiausioji šių dienų kalba dėstoma, ir ten, išsėdėti mažiausiai apie porą metų? Tuo tarpu Basic English galima išmokti ir namie be jokio mokytojo.

Per daug vietos užimtų aiškinimas, kuo Basic English yra pranašesnė už visas kitas gyvasias ir dirbtines kalbas. Reikia pasakyti, kad Basic English išgyvenusi vos 10 metų, šiandien turi šimtus tukstančių garbintojų visuose mūsų planetos užkampiuose.

Prie Basic English populiarinimo spėjo prisidėti visa eilė žymių mokslininkų ir rašytojų, k. a. H. G. Wells, prof. Okakura, prof. Salzedo, B. Shaw, prof. Lockhart, prof. Lloyd James, Maskvoj Litvinov ir daug kitų.

Spauda beveik visur Basic English teigiamai įvertino. Net konservatyvusis "Times" ją išgyrė, pabrėždamas, kad ne tikai svetimose tautos, bet ir patys angai turėtų laikytis kuo arčiau prie bazines kalbos paprastumo ir griežtumo.

L. Drakias.

NORWOODO KOLONIJA UŽ ANTRAJĄ KONGRESĄ

Norwoodo Bendro Veikimo Komitetas, prie kurio priklauso 7 vietinės organizacijos, pranešė Bostono Apskričio Komitetui Lietuvos Demokratinę Tvarkai Atsteigti, kad jie, norwoodiečiai, užgirta Hudsons konferencijos nutarimą šaukti Antrąjį Amerikos Lietuvių Kongresą ateinančiais metais Scrantone, prieš pat SLA. seimą.

AMERIKOS JURININKAI PRIEŠ FAŠIZMĄ.

Amerikos jurininkų sąjunga ši panedėli buvo paskelbus visame Pacifiko krašte 30 minučių streiką, pareikšdama tuo būdu savo protestą prieš Italijos ir Vokietijos fašistus. Streike dalyvavo 40,000 jurininkų.

AR JUS MĖGINOT HARVARD?

HARVARD EXPORTO ALUS YRA SVEIKAS, TROŠKULI NURAMINANTIS GĖRIMAS — GERAI PADIRBTAS IR PILNAI PASENĖJES...

EXPORT BEER HARVARD ALE and DOUBLE ALE

IN 12-16-32 OZ BOTTLES - IN STEINES - AND ON DRAUGHT
HARVARD BREWING CO., LOWELL, MASS.
© H. B. CO. - 1937

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRAŠO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

CLEVELANDO ir APIELINKĖS ŽINIOS

Ruošiasi prie miesto rinkimų.

Lietuvių demokratų klubas jau pradėjo ruoštis miesto valdininkų rinkimams ateinantį rudenį. Bus renkamas majoras ir daug kitų valdininkų. Klubas žada dėti visas pastangas už demokratų. Į majorus demokratai stato McWilliamsą, kuris dabar yra apskrįčio inžinierium. Jis yra rimtas žmogus. Pradeda ir republikonų remėjai judėti, bet jų kur kas mažiau yra ir mažesni visuomenės pritarimą turi. Lietuviai republikonai žada remti dabartinį majorą Burtoną.

Liepos 18 dieną teko užsukti į šv. Jurgio parapijos pikniką. Diena pasitaikė graži, tai ir publikos privažiavo nemaža. Matėsi žmonių įvairių pakraipų. Žinoma, daugelis suvažiavo ne dėl to, norėtų paremti parapijos pikniką, bet dėlto, kad buvo gražus oras ir norėjo su pažįstamais pasimatyti. Parapijonys tačiau jautėsi, kad jie dar šitą reikią, jei gali tiek publikos sutraukti.

Kelios dienos atgal pasitiko biznierių p. Petrą Muliolį, kuris yra vienintelis lietuvis valstijos registruotas apdraudos agentas. Jis yra ilgametis Clevelando gyventojas ir čia išaugino gražią šeimyną. Senesniais laikais dirbo viename bankui kaip branch-manageris ir turi ilgą metų patyrimą. Kai išėjo įstatymas, kad apdraudos agentai turi būti registruoti, tai Petras gavo pilną leidimą atstovauti visas apdraudos kompanijas. Dabar p. Muliolis perka ir parduoja visokių namus, ir pas jį galima rasti visokių "bargenų". Taipgi apdraudžia namus nuo ugnies ir visokių nelaimių.

Laikas nuo laiko lietuviai vis pažengia tolyn į politikos lauką. Neseniai mūsų Jonas DeRichter (Diraitis) pasiekė vietos valstijos seime. Kitas lietuvis, adv. P. Chesnulis, tarnavo policijos prokuroro padėjėju. Gi ateinantį rudenį adv. Frank O'Bell (Obelinis) bandys kandidatuoti miesto tarybon, ir 22 wardos konsilmanus. Adv. Obelinis yra dar jaunas vyras ir neseniai mokslo baigęs, bet turi daug gabumų ir nėra abejonės, kad būtų neprastesnis valdininkas už kitus. Tai rinkimams atėjus, lietuviai turėtų jo kandidatūrą paremti.

Teko girdėti, kad į Lietuvį Piličių Klubą buvo atsilankiusi valstijos revizija. Visą peržiūrėjo ir pasakė, kad viskas eina vedama kuo tvarkingiausia. Dabartinis laikas Klubas stovi gerai. Surengia visokių pasilinksminimo vakarų ir sutraukia gana daug publikos. Penktadieniais kepa žuvį ir turi gerą orkestrą.

Nekurie vaikščio da m i klausinėja, kodėl "Dirva" šią vasarą nei pikniko nebegali surengti. Tur but atjaucia, kad mažai lankytojų tepribus. Pereitą vasarą jos pikniko visa publika galėjo į tris automobilius sutilpti. O jei į keturius, tai visai liuosai galėjo sėdėti.

Steubenvillėje, Ohio, buvo areštuotas ir į Clevelandą atgabentas Harry Dangler, kuris yra plačiai pagarsėjęs nelegaliu alkoholio pardavinėjimu. Jį areštavo federalės valdžios agentai.

Medaliai už ištikimybę Smetonai.

Laikraščiai praneša, kad jau esąs atplaukęs blėkinis medalis p. St. Gegužiui už koki ten Smetonai pasitarimą. Ir kaip kas abejoja, ar p. Gegužis tą medalį priims, nes jis veikia prie demokratiškų unijų. Man rodosi, kad kaip p. Gegužis unijų nepasiklauses priešinosi seimo pagamintai priešfašistinei rezoliucijai, tai taip jis paims ir tą blėkinį medalį unijų nesiklauses.

Jonas DeRichter, Ohio valstijos seimo atstovas, sušilęs bėgiojo po parapijos pikniką ir sveikinosi su draugais. Sako, žinai kaip pas mus yra: jeigu tik nepasirodysi, tai tuoj pradeda kalbėti, kad jau išpuikėjo, nebenori su mumis sueiti. Bet mes turėtume suprasti, kad žmogus tarnaudamas tokioj vietoj yra labai užimtas, todėl kad ir labai norėtų visur dalyvauti, bet tarnybos darbai nepaleidžia. Jis turi reikalų su miesto ir apskrįčio valdžia ir negali vien tik su lietuviais laiką leisti. Tą mes turėtume suprasti.

Dienraštis "Cleveland News" pakvietė lietuvių į didelių šeimynų kontestą. Jiesko didelių šeimynų tarpe visų tautų. Koznos tautos didžiausiai šeimynai bus skiriamos dovanos. Taigi, jei kas iš lietuvių turi gero, kai didelę šeimyną, tai gali kreiptis į "Cleveland News", gal gaus dovaną.

Vienas jaunas vaikinys yra baigęs inžinerijos mokslą, buvo gabus ir galėjo pasidaryti gražų gyvenimą. Bet kažkas jam pasidarė, kad metė viską ir nuėjo į seminariją mokintis ant kunigo. Well, kaip kas išmano, taip save gano.

Nesenai rašiau, kad iš WPA buvo paleista daug darbininkų. Dabar WPA darbų administratorius šiam apskrity praneša, kad tuoj bus paleista da apie 3,000 darbininkų.

Policija areštavo keturis vyrus prie Industrial Rayon Co. dirbtuvės. Ji sako radusi ginklų jų automobiliuose.

Cuyahoga upėj buvo surastas lavonas. Vėliau paaiškėjo, kad tai buvo James Cahill, 48 metų amžiaus, iš Pittsburgho, Pa.

Vienas lietuvis Clevelande pateko belangėn už bandymą apsivesti su antra moteriske, dar neturėdamas atsiskyrimo su pirmąja.

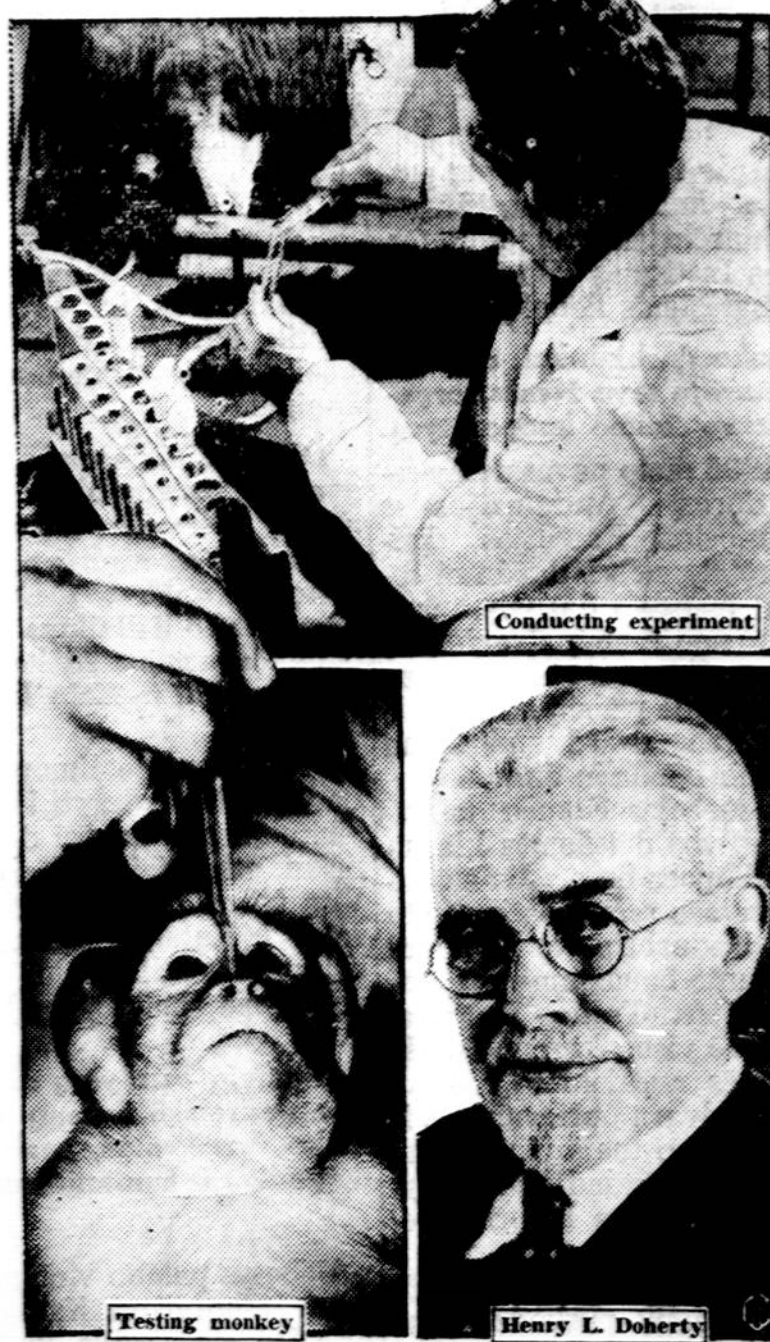
Jonas Jarus.

NUZUDYTA!

Šita 16 metų amžiaus mergaitė, Mary Jane Mohan iš Detroito, buvo rasta New Baltimore karčemoj iškoneveikta ir nužudyta, o paskui lovoj padegta.

Mokslo Kova Prieš Dievą.

Dievas leidžia visokias ligas, o medicinos mokslas jas stabdo ir naikina. Ir šita kova eina be paliovos. Šis vaizdelis parodo, kaip daktari daro eksperimentus, stengdamiesi su laikyti vaikų paralyžių.

DETROITO LIETUVIŲ NAUJIENOS.

Mirė Pranas Gražys, socialistinės ir laisvosios minties pionierius.

Liepos 18 dieną Detroito mirė rimtas ir veiklus darbininkų klasės darbuotojas, draugas Pranas Gražys, kurį galima skaityti socialistinės minties pionierium šioj lietuvių kolonijoj.

Velionis daugiausia dirbo tarp Detroito lietuvių socialistų ir laisvamanių 1912 metais. Kadangi jis su kitais draugais dažnai nunešdavo netoli bažnyčios padalinti socialistų plakatus, tai kunigo Valaičio užsiundyti tamsus parapijonys užpuolė Gražį su kitais plakatu dalintojais ir žiauriai sumušė. Tokių užpuolimų buvo iš viso du, pirmas 1911 metų pabaigoje, o antras—1913 metais. Tai buvo kaip tik tais laikais, kuomet tarp lietuviųėjo didelis atbūdimojudėjimas. Ištuokė iš po caro priepasaudos ir tamsos mūsų žmonės buvo ištroškę šviesos. Todėl buvo rengiamos prakalbos, diskusijos, platinama literatura ir aiškinami visokie gyvenimo klausimai. Šitą švietimo darbą dirbo socialistai, kurių pirmutinėse eilėse veikė ir velionis Gražys.

Detroito lietuvių šv. Jurgio parapijos kunigužis Valaitis nusigando, kad socialistai neapsivėstų jo tamsių parapijonu. Nors jis ir pats ne daug težinojo, bet vis dėl to tiek suprato, kad prasilavinę žmonės į ranką jam nebūčiau ir dolerį "ant Dievo garbės" neduos. Taigi jo rūpesčiu buvo išimtas prieš Gražį ir kitus socialistus vartantas, draudžias jiems prieiti artyn prie bažnyčios.

But štai, praeina 25 metai, ir Pranas Gražys numiršta. Numiršta šviesaus proto žmogus, laisvas nuo visokių tikybų ir prietarų. Bet Gražio sesers, budamos karštos katalikės, susitaria su kun. Bareiša, užneria velionui kryžių ant kaklo, rankas suriša ražančium, tik kojų da nesupančioja, ir padaro jį tuo būdu "kataliku".

Tai yra barbariškas išniekinimas kilnių velionies ištikinimų. Ką gi pasakyti tie patys fanatikai su savo Bareiša priešaky, jeigu laisvamaniai ar socialistai paimtų mirusį kataliką ir šitai išniekintų jo ištikinimus?

Mirusio Gražio išniekinimas turėtų but pamoka visiems laisvos minties žmonėms, kurio artimi giminės yra tamsūs fanatikai. Šitokių įžeidžiančių "ceremonijų" gali susilaukti kiekvieno laisvamano kunas. Todėl, kas nenori susilaukti šitokio išjuokimo, kokio susilaukė šviesios atminties Gražys, kiekvienas inteligentiškas žmogus turėtų dar gyvas budamas padaryti testamentą, kad jo mirusį kūną niekas neturėtų teisės šitai išniekinti. To nepadaus, šviesus žmogaus gyvenimo idealai gali but sumindžioti purvinom fanatikų kojom.

Pranas Gražys buvo 48 metų amžiaus žmogus, kilęs iš Suvalkijos. Atvykęs Amerikon ilgusia gyvenė Detroito. Buvo gyvenęs ir kitur, būtent Pittsburgho apylinkėj, Daytono (Ohio), Los Angeles ir San Franciscoj. Per penkerius pastaruosius metus žiemos laikui nuvažiuodavo Floridon, o vasarai vėl sugrįždavo Detroitan. Labai mėgdavo "Keleivį" ir dažnai jam rašinėdavo. Detroito labai daug yra veikęs Lietuvių Socialistų Sąjungos 116 kuopoj, bet įvykus LSS. skilimui, iš veikimo pasitraukė, nors socializmo idėjai pasilikio ištikimas iki pat mirties.

Detroito Reporteris.

GREAT NECK, N. Y.

P-lė Baranuskaitė baigė Cornell Universitetą.

Elzbieta Ernestina Baranuskų dukte, šiomis dienomis baigė Cornell universitetą bakterijologijos kursą su "B. A." laipsniu ir žada šitoj srity darbuotis.

Geriausios Elzbietai kloties, o jos tėveliams garbės ir džiaugsmo. Draugas.

Worcesterio žinios. IŠ BROOKLYNO LIETUVIŲ SIUVĖJŲ SUSIRINKIMO.

Liepos 27 įvyko Aido choro metinis piknikas Olympia darže. Imant kaip metinį choro parengimą tai publikos buvo perskystai. Nors viena-kita mašina buvo iš kitur, bet tas nesudarė publikos.

Iš Hartfordo, Conn. Laisvės choras buvo atvykęs su "busu," hartfordiečiai sudainavo kelias daineles ir publikai jos labai patiko. Choras skaitlingas, maišytas, yra jaunuolių ir augusių dainininkų ir dainuoja sutartinai. Worcesterio Aido choras šiuomi sykiu pasirodė daug silpniau, nors visi jaunuoliai bet ir tų buvo mažai, ir dainavimas išėjo prastokai. Kame priežastis, kad daugelis jaunuolių choro nedalyvauja? Kolei M. Meškienė mokino, Aido choras buvo didelis ir gerai buvo susidainavęs, bet kaip tik ji aktyviai nustojo veikti, taip ir choro liko tik vardas. Meškienė matomai buvo gera chorvedė, bet sykiu ji buvo ir gera organizatorė. Ji išauklėjo "Žiburėlį" ir Aido chorą, bet tuli elementai parodė nešvarius savo dantis ir ji nepakėsama, pasitraukė. Senas posakis sako: už gerą atsimoka blogu. To susilaukė ir M. Meškienė, už savo per daugelį metų trusą.

Draugijos, patriotai ir veikėjai.

Du ar trys metai atgal čia buvo veikėjų ir patriotų L. S. D. Draugijoj net per daug, o dabar jau nei darbininkų negali prisipašyti, niekas nenori dirbti. Už maudynes, nepajiegia už visą sezoną užsimokėti nei 50 centų, tai eidami maudytis drapanas nešasi pasidėt ant kranto arba prašosi pas kitus pasidėt, o tai ir draugijos patriotai!

Parkas irgi tuščias.

Šįmet visi parengimai parke skysti, vargiai užsimoka išlaidos. Daug nedėdienių neišrandavotos, reikia pačiai draugijai užpildyti, o kad nėra darbininkų, tai ir parengimas buna nesėkmingas. Man atrodo, kad kas nors pradėtų organizuoti maistininkus, gal veikimas atgytų. Nežinau kur dingio visi tie nenuoramos? Dabar, kuomet niekas neužmينا ant "korno," tai komunistai visai nedirba.

Iš praities, Worcesteris buvo pagarsėjęs savo veiklumu politikoj ir dailėj, bet dabar paliko visų užpakaly, tur but kontroliuojanti iš virsaus spēka perdaug į mus paveikė.

Vietinis.

AKRON, OHIO.

Piličių Klubu prakalbos.

Rugpjūtio 7, ateinančioje subatoj, svetainėje kampas Euclid ir Mallison ave., bus svarbios prakalbos. Kalbės teisėjas Peterson, kuris yra kandidatu į miesto majorus. Jis paaiškins daug svarbių dalykų apie dabartinę miestą to administraciją. Teisėjas priparodys kas atkvieta valstijos milicijoj į Akroną, kuriai miestas turi užmokėti \$1,000 dienai. Miesto majoras nežino, Goodrich kompanija ir nežino, bet teisėjas Peterson žino ir jis visiems darbininkams ir takų mokėtojams paaiškins, kas ant jų pečių tuos mokesčius užskrovė. Pirmutinį kartą Akrono lietuviai tokį susirinkimą turės. Klubas kviečia visus lietuvius dalyvauti.

Komisija.

Nutarta dalyvauti Klubu piknike. Prie Tarptautinio Apsigynimo neprisideda.

Liepos 28 buvo lietuvių kriaučių 54 skyriaus susirinkimas. Siuvėjų nebuvo daug dėl sunkių karščių, kurie dabar New Yorką kankina.

Kriaučiai nusitarė dalyvauti Amerikos Piličių Klubu piknike ir nupirko šimtą tikiety. Nutarė dalyvaut "in corpora" kartu su kitom Brooklyn lietuvių organizacijom.

Tarptautinis Apsigynimas kreipėsi į mūsų lokalą, kad šis prisidėtų prie Tarptautinio Apsigynimo organizacijos. Truputį buvo diskusijų. Iškart atrodo, kad kriaučiai prisidės, nes gana rimtai už prisidėjimą kalbėjo bepartiniai žmonės. Kad lokalas neprisidėtų, tai kalti iš dalies komunistai. Nes jie, vietoj kalbėti už prisidėjimą, pradėjo sakyti, kad tokių apsigynimų esą bent keturi, ir kad mūsų lokalas turį juos suvienyti. Kriaučiai pamatė, kad per daug bus darbo. Todėl nutarė pavesti šį reikalą Pildomajai Tarybai—tegu ji suranda budus toms organizacijoms suvienyti, tai tada ir lokalas prisidės.

Skaitytas laiškas nuo streikuojančių laivų statytojų, kurie prašo pagelbos jų kovoje. Nutarta paaukoti \$50.00.

Valdybos raportai.

Ch. Kundrotas patiekė sklandų Direktorių Valdybos raportą. Jisai pranešė, kad 85 nuoš. kirpių jau kerpa coat'us. Unija stengiasi visur gauti 12 nuošimčių algų pakėlimą. Tiesa, jis priminė, kad tuli drabužių fabrikantai mano, jog 12 nuošimčių turėtų but darbininkams numušta. Bet jie tik taip mano, pridurė Ch. Kundrotas. Kur tik firmos buvo sutaktintos, visur gauta darbininkams pakėlimas.

Iš Joint Boardo J. Palionis pranešė, kad generalė Amalgameitų Taryba aptaksavo kriaučius po penkių dolerius kiekvieną, nes reikia pinigų audimo pramonei organizuoti. Toliau jis informavo, kad New Jersey valstijoj reikėjo perorganizuoti keli italų lokalai, nes juos buvo užviešpatavę Mussolinio agentai. Amalgameitų unijai buvo nepakeliui su tokiais elementais, todėl fašistai buvo iššuoti. Kelių lokalu pildomosios tarybos ir keli "biznio" agentai buvo pravaryti iš vietų.

Na, priėjome prie Joint Trade Boardo raportų. Tai buvo ne raportai, o komedija. Ratkevičius jau eina virš pusę metų į tą įstaigą ir negali rimto raportu lokalui duoti. J. Nalivaika antras. Eina jau antrus metus į taip svarbią įstaigą, o raportas visiškai netikęs. Juk neleistina taip raportus duoti: "Atėjo koks ten žydelis su skundu." Arba: "Atėjo koks ten ruskelis." Ir taip toliau. Iš kur tas "žydelis" ir tas "ruskelis," raportuotojas nepaprastokas. Taip tik zokoniškai evangelijose sako: "Anuomet buvo Jėzus su savo mokytojais ir valgė žuvį." Bet mes tokioms evangelijoms netikime, nes ten nepasako nei dienos, nei metų, nei kur tas buvo. Mes negalime tokius raportus skaityti raportais, kad ten skundėsi koks "žydelis" ar "ruskelis." Mums reikia žinoti, kokios dirbtuvės, kas skundžiasi, dėl ko ir tt.

Jeigu žmonės užima vietą, tai turi žinoti kokios jų pareigos. Ne! J. Nalivaika ir Ratkevičius turi pasimokyti raportus išduoti iš Ch. Kundrotos, J. Palionio, J. Harmono ir A. Baniulio. Jie kad duoda raportus, tai žmogus gali ką nors sužinoti. Pasako, kas buvo ir kur, o ne taip, kaip tas evangelistas: "Anuomet ir tt." Jeigu negalite išmokyti raportus duoti, tai užleiskite savo vietas kitiems, kurie žinos kaip padaryti kriaučiams pranešimus.

Delegatas A. Bubnys pranešė, kad tik dvi dirbtuvės nedirba, o kitos jau pradėjo dirbti. Tos, kurios pradėjo dirbti, visos gauna 12 nuošimčių pakėlimą. Jurgis.

BALTIMORĖS ŽINIOS.

Keli brucžai iš 218-to lietuvių siuvėjų unijos skyriaus.

Daugelis unijos narių sakydavo: na, kamgi tų barčių, vaidų susirinkimuose! Argi nebūtų geriau ką nors pasvarstyti darbininkų ir visos organizacijos labui?

Taip, gerbiamieji. Daug būtų geriau, kad mes galėtume bendrai svarstyti darbininkų reikalus. Bet, deja, kad didžiūma darbininkų, nesupranta savo reikalų ir dirba kitų naudai. Tą nesusipratimą skiepija kunigija, reakcinė mokykla, spauda ir kitos buržuazinės įstaigos. Todėl ir mūsų vietinis 218 skyrius, nors susideda iš darbininkų, bet dirba fašistų naudai. Pavyzdžiui, 7 liepos neįvyko unijos susirinkimas vien dėlto, kad pirminkininkas ir vice-pirminkininkas dalyvavo Smetonos berniukų pagerbime. Dėl tos priežasties neįvyko nei knygyno susirinkimas.

Taigi, gerbiamieji unijistai, turint tokią valdybą, kuriai arčiau prie širdies yra fašizmas, negu darbininkų reikalai, ar galima ką geriau nuveikti darbininkų labui? Negalima! Susirinkimuose betvarke, tarimai nevykdomi, pirminkininkas leidžia kalbėti tą patį klaukimą keliems po kelis kartus, tokiu būdu mingai traukia iš kelių vėlybos nakties. Nutarimų raštininkas neturi ką užrašyti, korespondentas trina delnus, kad jam reikės į laikraštį rašyti, jis apsiėmęs tik tarimus pranešti, o jų nėra.

Nėra kam paraginti prie veikimo skaitlingą Baltimorės lietuvių publiką. Pažvelgus plačiau, matai apžėlusius dirvonus piktžolėm, visur apsisleidimas, nes nėra sutartino, bendro veikimo. Apie politiką negaila kalbėti unijos susirinkime, nes mūsų galvočiam pavyko pravesti naritamas, kad politika unijos susirinkimuose "nereikalinga." Delegatai iš kitų organizacijų neįleidžiama, kalbėtojai kviečiami fašistuojantys, kurie kalba jų naudai.

Taigi, gerbiamieji eiliniai nariai, stengkimės prašalinti viršminėtus blogumus, nes kitaip neteksime nei tų teisių, kurias da turime.

Visų pirma, turim reikauti tokių kalbėtojų, kurie kalba už darbininkus ir kviečia visus bendrai veikti. O tokiais kalbėtojais yra: A. Bimba, S. Michelonas ir daugelis kitų. Jeigu gautume nors vieną viršminėtų kalbėtojų, daug ką gera išgirstume. Gal sudarytume bendrą frontą prieš savo priešus ir veikume ir suiprintume savo organizaciją. 218 skyriaus narys.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, Maikie!

—O kodėl šlubuoji, tėve?

—Tai šlovingos senatvės ženklas, vaike. Marmatizmas pradėjo suklikti vieną koją. Kitaip rokuojant, Dievas davė kryželį.

—Matai, tėve, kaip bloga, kad nesusitaupė pinigų senatvei. Jeigu turėtum kapitalo, šlubuot nereikėtų. Galėtum važinėti automobiliu ir da su šoferium.

—Maikie, kiba tu neskaitei „Draugo“ gazetot misionieriaus Skurkio šventatvės pamokslą, kad taip sneki.

—O ką jis sako?

—Jis tenai prirodo su visais priklodais, Maikie, kad armobilas negali duot žmogui laimės, ba jis neatstoja Dievo. Armobilas, tai vėlinio išradimas, katruo žmonės važiuoja staciai i pekla. Jeigu nori patekti i dangaus karalystę, tai turi vaikščioti pėkščias, ba kelias tenai siauras ir vartai švento Petro aukšti. Tai vot, kaip tenai yra. Ir tai ne mano išmislė, Maikie. Tai misionieriaus Skurkio pamokslas žodžiai.

—O kada jis sugrįžo iš dangaus karalystės?

—Kas, ar kun. Skurkis?

—Taip.

—Jis tenai da nebuvo, vaike.

—Tai iš kur jis žino, koks tenai kelias ir kokie vartai?

—Kad tu, Maikie, per daug cekavas esi. Kodėl aš tokių tajemnyčių niekad neklusinėjau!

—Užtai tu, tėve, nieko ir nežinau.

—Šarap! Aš žinau viską.

—Na, tai paaiškink, tėve, kaip aukšti sv. Petro vartai?

—O kas tu galvoj, Maikie? Juk tu tenai neisi.

—Bet tas reikia žinoti tau pačiam, tėve. Jei per daug aukšti, gal reikės kopečias nešti.

—Maikie, neprovok baiky.

—Gera, tėve, jeigu nori rimtai, tai pasakyk, kodėl tu tiki kiekvieno misionieriaus pamokslams? Juk turėtum suprasti, kad tie žmonės yra atsiskyrę nuo gyvenimo ir nežino ką sneka. Jeigu pasaulis taip gyventų, kaip jie savo misijoje mokina, tai žmonės būtų da laukiniai, nebutų jokios civilizacijos.

—O kas iš tos cibulizacijos, Maikie? Žydai užponavo visą svietą. Tik biznis ir biznis. Kur tik žmogus pažiūrėsi, visi tik skuba, bėga ir vis žiuri i dzeforius,

kad nepavėluotų. Žmonės ršcia bėga i darbą, ršcia ant tįjatrų ir ršcia i steišiną, ba jeigu nors minutę pavėluosi, tai jau treino nepagausi. O ar tu žinai, Maikie, kodėl taip yra?

—Nagi kodėl?

—Ogi todėl, kad visur lenda ta cibulizacija. Tai yra žydų gadynė, vaike. Žydas pardavęs Kristų už 30 grašių neturi pakajaus ir nerūdamas kur pasidėt, nuolat turi trankytis iš vieno pleiso i kitą. Valuk to, Maikie, ir kitiems nėra ramybės ant šios žemės. Jeigu nori pereiti per strytą, tai pirmą turi persięgnoti, kad koks žydas lėkdamas su armobilu tavęs neužmuštų.

—Iš to yra daug naudos, tėve. Žmonės greičiau atlieka savo darbą ir paskui turi daugiau liuso laiko gyvenimui naudotis. Gera tvarka reikalauja punktualumo: paskirtu laiku kiekvienas turi but savo vietoj. Juk ir tavo misionieriaus nepatik-tų, tėve, jeigu i jo misijas davatkos rinktusi ne paskirtu laiku, bet kaip kuriai išpuolė. Laukiniams žmogui, žinoma, skubėti nebuvo reikalingas, nes jis gyveno vienas sau. Bet organizuotoj draugijoj, kur darbas dirbamas bendrai, kiekvienas turi skubėt savo vieton, kad kitiems nereikėtų jo laukti.

—Aš su tavim nesoglas-nas, Maikie. Musų gyvenimas yra trumpas, užtai nereikia skubintis, ba gale musu kelio giltinė laukia su dalgiu.

—Bet galima ir kitaip pasakyti, tėve: ar automobiliu važiuosi, ar pėkščias eisi, giltinės vistiek neišvengsi. Taigi geriau greitai važiuoti ir daugiau pasaulio pamatyt.

—Orait, Maikie, tu gali sau lėkt, o aš eisiu povaliai.

ŽUVO 260 ŽMONIŲ.

Associated Press surinktomis žiniomis, pereinot subatos vakarą ir nedėdienį Jungtinėse Valstijose žuvo įvairiose nelaimėse 260 žmonių. Beveik 200 buvo užmušti automobilių nelaimėse, 57 maudydamiės priegėrė, o kiti kitaip galą gavo. Daugiausia nelaimingų atsitikimų buvo New Yorko ir Kalifornijos valstijose, po 16 kiekvienoj. Michigan ir Ohio užmušta po 15 žmonių, Pensylvanijoj 12, ir tt.

Kiangsu provincijoj, Kinijoj, šį panedėlį drebėjo žemė. Žinios sako, kad žuvo 20 kiniųčių.

Ispanijos Ukininkų Kova už Duoną

Ilja Evenburg rašo „Izvie-stijose“:

I. Aragono fronte aš mačiau senį ir dvi moteris. Jie dorėjo javus „niekeno žemėje.“ Kareivis nusijuokė: „Stai, kvailiai! Juk juos gali pašauti!“ Paskum jis susi-mastė: „Jei tai yra musų žmonės, tai gerai; bus dau-giau duonos!“

Ispanijoje yra duonos kortelės. Badas yra blogas patarėjas ir dar blogesnis sąjungininkas. Ramų javų laukai dabar virto mušių laukais: čia respublika turi laimėti dar vieną mušį—mušį dėl duonos.

Ispanija yra marga ir sudėtinga šalis: viena jos provincija nepanaši i kitą. Pervaziavęs francuzų sieną, patenki i Kataloniją. Vynuogynai. Kiekvien u vynuogienoj ukininkai mel-liai rupinasi.

Toliau matosi daržai. Bul-ves kasa tris kartus per me-tus. Eksportiniai salociai, žalieji žirniai. Jei pasisukti i vakarus, tai ten javų laukai, paskum tuščios vietos. Tai Siera Aragona. Skurdūs lau-kai, šiek tiek miežių ar rugių. Jei važiuoti i pietus, ten Uetra, Levanto sodai. Dirb-tiniu būdu vilginamoji žemė, šiltadaržio oras, nuosta-būs vaisiai, 70.000 hektarų orančių sodai. Saldieji ispa-nų svogunai, žemvuogės, pomidorai, badramos, gra-natai, aguročiai. Melancho-liškai syviti vanduo—tai ry-žių laukai, duoda 3 milijonus kvintalų per metus. Teruelio apylinkėse galima važiuoti keliadesimtis kilometrų, nesutikus nei vieno žmogaus. Prie Mursijos, vienas baltas namelis stovi prie kito. 400 keturkampių kilometrų plo-te gyvena 400.000 ukininkų.

Toliau i pietus, saulės su-degintoj Almerijos žemė, stepės, akmenys, paskum cu-krinių nendrių plantacijos ir vėl vynuogynai. Krašto šir-dyje guli La Manča, Ispani-jos aruodas, plokščia lygu-ma, be kelių, su užkampių svajotojais, su raudonu vy-nu ir balta, kaip sniegas, duona. Gualajaros ir Kuen-kos provincijose kaimai kal-tvų viršūnėse, o toliau aplink laukai ir laukai.

II. Prieš revoliuciją ispanų uki-ninkai įvairiai gyveno.

Puslaukintiai Navaros skur-džiai nuo kalnų nusileisda-vo tik kartą per metus. Jie laukdavo jei ne Mesijošiaus, tai bent seno karlistų pre-tendent atėjimo. Jie išsėdėdavo iš sukto kunigo žemės sklypelį „dangaus ka-ralystėje.“

Katalonijos daržininkai, jau nuo seno susijungę i ga-lingus kooperatyvus, kalbė-davo apie devaluaciją Ang-lijoje, arba apie Lavallo muitų politiką. Nederlingo-se Avilos ir Samoros apylin-kėse kiekvienas kaimietis turėjo sausos, akmeningos žemės sklypelį.

Turtingoje Andaluzijoje vi-si kaimiečiai buvo sam-diniais.

Jie neturėjo nei žemės, nei lušnos. Jie pasisamy-davo sau kaimyninius kai-mius, kurie buvo visiškai ne-panašūs vienas i kitą: Sesa ir Uerta. Sesejo vietoj pini-gų vartojami talonėliai, įve-raščiai prievaizdos. Levan-tas kaimiečiai valgydavo pie-tus iš trijų valgių, jų žmonos dėvedavo madiškus drabu-žius, mėgdavo kiną ir pate-foną labiau, kaip mišias. Prie Portugalijos sienos, La-surdese, aš mačiau žmones neužaugas, degeneratus, niekada nevalgiusius mėsos,

neturėjusius odinės avali-nės, nemačiusius krosnių su kaminais. Tai buvę kunigų ir dvarininkų vergai.

III. Apie žemės reformą pra-dėta kalbėti senai, žlugus monarchijai. „Žemės Refor-mos Institutas“ išdalino lai-mingiesiems keliatą sklypų.

Lauko darbininkai, niekada neturėję savo žemės, orga-nizavo kaimo kooperatyvą.

1936 metų pavasarį Estre-maduros, Andaluzijos ir Naujosios Kastilijos kai-miečiai, nebesitikėdami to-liau instituto darbais, ėmė arti nedirbamą dvarininkų žemę. Jie surašė iškilmingus aktus apie įvairių hercogų ir markizų dvarų perėjimą kaimo bendrijų žinion.

Generolas Franco nelau-žė galvos dėl žemės klausimo išsprendimo. Jis sušau-dė žemės reformos instituto bendradarbius, o i kaimus pasiuntė baudžiamąsias eks-pediceijas. Franco žandarai nužudė visus, kurie pasirašė „žemės nusavinimo aktus.“ Po to dvarų prievaizdos iš-džiugsmo tuoju sumazino atlyginimą samdiniams. Vy-rams jie moka keturias pe-nzetas per dieną, moterims 2 pezetas 50 santimų. Samdi-niai gali tik pusbadžiai gy-venti.

Revoliucija atidavė kai-miečiams žemę, bet ekono-minių sąlygų margumas ir įvairių politinių srovų var-žybos neleidžia vienodai su-tvarkyti žemės klausimo.

Dabar rupestingai laiko savo sodus smulkų savini-nkai. Katalonijos ukininkai dabar nuomos, jau nebemo-ka.

Dvarininkų ir fašistų žemės konfiskavimas ir ati-duotos savivaldybių žinion.

Kai kur dvarininkus pa-keitė vietos „komitetais“: jis moka, samdiniais 6—7 pezetas už darbo dieną. Ki-tuose kaimuose konfiskuot-žemės valdo ukininkų bendrijos. Kitur žemė pada-linta kaimiečiams.

Kiekvienas kaimo koope-ratyvas saviškai tvarkosi. Viename „visiems nariams laikinai mokama, kaip dar-bininkams,“ kitame pinigai, gauti už derlių, dalinami pagal šeimų narių skaičių.

Aš lankiau daug kaimų. Viename kaimiečiai labai giria savo susivienijimą, ki-tame murma—viskas pri-klauso nuo vedėjo. Stai du dideli kaimai, La Manča So-lana ir Membrilija. Solano je didelis kooperatyvas. Kas nenorėjo stoti i jį, gavo pa-skirą žemės sklypą. Koope-ratyvo nariai apšėjo du kar-tus didesnį plotą, kaip kad apšėdavo dirbdami sky-rum. Jie išrašė agronomą, pakėlė ukių kultūrą. Kai-mas žydi.

Nuo Solanos ir Membrili-jos 10 kilometru. Membrili-joj pinigai panaikinti. Komiteto pirmininkas nustatė, kad „kiekvieną šeimą suda-ro 4, 5 nariai.“ Jo įsakymu tokiame skaičiui išduodama duonos ir pieno.

IV. Aragonoje aš taip pat ma-čiau du kaimyninius kai-mius, kurie buvo visiškai ne-panašūs vienas i kitą: Sesa ir Uerta. Sesejo vietoj pini-gų vartojami talonėliai, įve-raščiai prievaizdos. Levan-tas kaimiečiai valgydavo pie-tus iš trijų valgių, jų žmonos dėvedavo madiškus drabu-žius, mėgdavo kiną ir pate-foną labiau, kaip mišias. Prie Portugalijos sienos, La-surdese, aš mačiau žmones neužaugas, degeneratus, niekada nevalgiusius mėsos,

pradėjo valgyti mėsą, prisir-pko avalynės, atidarė skai-tyklą.

Nesunku atspėti, kad Uer-ta davė frontui tris kartus daugiau savanorių, kaip Se-sa: žmonės turi ką ginti.

Tokių kaimų, kaip Sesa ar Membrilija, nedaug. Tai skurdžiausieji ir labiausiai atsilikę kaimai. Prieš revoliuciją juose šeimininkavo kunigai.

Didžiausiai ukininkų dau-gumai respublika yra naujo, geresnio gyvenimo laidas. Jei ukininkai nebutų rėmę respublikos, ji nebutų nei mėnesio išilaikiusi. Res-publikos armijos 75% suda-ro ukininkai ir šiaip kaimo žmonės.

Prie Kasa de Kampo ir La Grancho sudaryti iš uki-ninkų skyriai kovėsi didvy-riskai, atkakliai, kaimiškai. Visą žiemą ir pavasarį Le-vanto ir Katalonijos ukinin-kai siųsdavo Madridui duo-nos, ryžių, bulvių, apelsinų ir tt.

Didžiųjų bandomų dienomis pasireiškė ispanų uki-ninko vyriškumas, pasiryzi-mas aukot ir humaniskumas.

V. Debesys pakibo viršum ispa-nų respublikos. Kautynės prie Huesco parodė, kad be vienybės užnugaryje rytų frontui lemta buvo susting-ti. Laikraščiai polemizuoja, o dviejų fašistinių imperijų karo laivai kreisruoja prie Ispanijos krantų, grąšindami respublikai blokadą ir badu. Sunkiomis dienomis vyksta kova dėl derliaus. Bet ispanų ukininkas, pasi-rodė, yra išmintingesnis, kaip daugelis politikų ir strategų.

Žiūrėdami i nuvalytus lau-kus, mes galim pasakyti, kad jis laimėjo kovą dėl duonos.

Beveik ketvirtoji ukinin-kų dalis fronte, bet aš nie-kur nemačiau nei vieno ne-apšėto lauko.

Nuo Pirėnų iki Estrema-duros ir nuo Madrido iki ju-rus ukininko ranka apšėjo visus laukus.

Šiais metais toje Ispani-jos dalyje, kuri valdoma res-publikos vyriausybės, kvie-čiais apšėti 1,736,000 hekta-rų, 6 nuos. daugiau, kaip pernai. Miežių pasėta 5 nuo-simčiai daugiau; Levantas užmiršo žemvuoges ir bad-ramas; jis sėja duoną Mad-ridui. Valencijos provinci-joje iki karo kviečiams bu-davo skiriami 24,000 hekta-rų; dabar 63,000 hektarai.

Dabar piauna ankstyvuosius kviečius. 1936 m. pro-vincijose, kurios dabar lais-vos nuo fašistų, buvo surink-ta 800,000 centnerių kvie-čių. Šių metų derlius duos 1,650,000 centnerių.

Po kelių savaitių respubli-ka turės 16 milijonų cen-terinių kviečių.

Kaimė daug darbo rankų. Visi laukuose: moterys, se-niai, vaikai. Pafrontės juos-toje ukininkams padeda ka-reiviai. Teruelio sektoriaus kariuomenės vadas, Fran-cisko Galanas, išleido tokį įsakymą: „Daug tukstančių žemdirbių pakeitė piatu-vus šautuvais ir kaujasi dėl laisvės ir nepriklausomybės. Mes turim padėti ukinin-kams sudoroti javus, turim gelbėti derlių. Tai musų ko-votojų, musų vaikų duona, tai Ispanijos duona.“

Aš mačiau Aragonoje ka-reivius, kurie piovė kviečius. Tai buvo savanoriai, La Mančos ukininkai. Jie džiaugsmingai dirbo numy-lėtą darbą. Vienas baigęs darbą, nuėjo i kaimą, pava-lė asilą, pataisė langinę, o

kai šeimininkė ėmė jį vai-sinti lašiniiais, susimastęs nusišypsojo, padėjo jį nu-ėjo i savo apkasus.

Vieno kaimo ukininkai pasiuntė pietų fronto vadui laiską: „Dėkojam tau ir vi-siems kovotojams. Jūs išgel-bėjot musų namus nuo fašis-tų, o dabar taip pat padėtot mums. Drauge vade, dabar mes apsisėjom, ir gali jau nebesiusti mums padėti; jei reikės padėti kitam kaimui, mes eisime kartu su tavo ko-votojais. Dar pranešam tau, kad Pedro Gonzalecas ir Juan Alagire vakar nutarė eiti kartu su kariais i frontą laisvei ginti. Sveikinam vi-sus!“

Sekmadieniais tukstančiai darbininkų važiuoja padė-ti ukininkams.

Štai Valencijos provincijos Masarochozo kaimas. Seniau čia sėdavo tik ryžius. Šią žiemą pasėjo kviečių. Seniai išsididžiai sako: „Du derliai—visą tai, kad laimė-tume.“

Venta del Mora. Čia smul-kų žemės savininkai. Jie susiorganizavo ir vienas ki-tam padeda.

Kai iš Valencijos atvažia-vo darbininkų brigada, vi-sas derlius jau buvo nudoro-tas. Ukininkai tarė: „Mes su jumis važiuosim i Vilja-gordo, ten dar nebaigė dar-bų.“

I Rekeną atvyko kariai savanoriai. Vienas ukinin-kas sako: „Kodėl tu man dirbi? Aš neturiu kuo tau sumokėti.“ Kareivis juokia-si. Senis sumišo: „Juk tai ne valstybės žemė, o mano.“

Kareivis pleksterėjo jį per petį: „Žinoma, tavo. Tik da-bar turim vienas kitam pa-dėti—toks laikas.“ Vakare senis atnešė alkadui (viršai-čiui) gaidį ir pupų maišą. „Stai, sako, imk. Tai fron-tui. Dabar toks laikas, bro-lau!“

Gera, darbšti ispanų liau-dis, bet jos likimas pastaty-tas ant „žaliosios gelum-bės,“ aplink kurią susėdo imperialistai loškiai.

KALNAS UŽGRIUVO PIKNIKĄ.

Netoli Rockporto, Massa-chusets valstijoj, pereiną nedėdienį sugriuvo uola, prie kurios burelis jaunuo-lių turėjo pikniką. Du jau-nuoliai buvo griuvančiais akmenimis užberti ir už-mušti.

LEKTUVO NELAIMĖJ ŽUVO 15 ŽMONIŲ.

Pereitą savaitę sprogo olandų kompanijos lektu-vas skrisdamas per Belgiją. Jame buvo 15 žmonių ir vi-si jie žuvo. Sakoma, kad jų tarpe buvę ir 3 amerikie-čiai.

Sveikatos Škyrius

Šį skyrių veda Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija.

AR TUBERKULIOZĖ TIKRAI ESTI PAVOJINGA.

Rašo Dr. T. Dundulis.

Daug yra kalbama ir neretai žmonės klausia daktaro, ar tuber-kuliozė esti paveldėta iš tė-vų? Jeigu žmonės, kurie taip mano, supranta, kad tuberku-liozė įgimta kaip ir melynso akys arba plaukų spalva, tokis supratimas butų per daug klai-dingas. Bet jeigu suprantama, kad bent keli šeimos nariai gauna tuberkuiliozė vienas nuo kito, ir dažnai vienas po kitam miršta, tai tokis supratimas atitinka teisingumą. Tuberku-liozė išsivysto šeimose todėl, kad jaunesni pagaua nuo se-nesnių šeimos narių.

Tuberkuiliozė, kaip ir kitom limpančiom ligom, apsikrečia-ma vienas nuo kito. Tuberku-liozės priežastis yra parazitai. Reikia abejoti ar yra žmogus, kurio organizme nesirastų ke-letas tuberkuiliozės parazitų.

Bet kad yra sveikas ir tam-prus žmogaus organizmas arba kunas, tai kuno organai apsi-gina nuo ligos apgaledami tuos keletą parazitų. Betgi gyvenant nuolat su neatsargių ligonių, pas kurį tuberkuiliozė esti išsi-plėtojusi iki aktyvio—veiklaus laipsnio, tada esama gana rim-to pavojaus. Mat nuolat palaik-ant kontaktą su tokiu ligoniu vis didesnis skaičius naujų, veiklių ligos parazitų persimeta pas sveiką žmogų. Tada nežiur-int, kad ir esama sveiki orga-nai, paplitus parazitams, orga-nai nusilpsta ir tuberkuiliozė iš-sivysto iki veiklaus laipsnio. Būciavimas, kosėjimas ir spiud-dymas yra svarbiausia priežas-tis desiminacijos tuberkuiliozės parazitų. Taipgi bile daiktas pa-liečiantis ligonio lupas gali per-imti bakterijas, ir kada tas pats daiktas esti pavartotas dėl svei-ko žmogaus, tada apsikrėsti li-ga esti labai lengva. Bendrai, pas mažiau susidomėjusius šei-mas tokis kontaktas yra ganėti-nai priprastas.

Turint tuberkuiliozė vienam šeimoe neuztenka, kad gydyti ir prižiūrėti tik tą vieną ser-gantį šeimos narį, bet būtina reikalinga patikrinti sveikatą ir visų kitų šeimos narių peri-odškai. Ypatingai reikia susi-domėti daugiausia vaikais. Su-radus, kad randasi ir pas kitus šeimos narius tuberkuiliozės pa-razitų, kad ir neskaitytina, rei-kia imtis griežtų priemonių gydymosi ir prisilaikyti svei-kaatingumo taisyklių. Svarbiau-sia yra tas, vengti tiesioginio kontakto su ligoniu ir nevartoti daiktų, kuriuos ligonis varto-ją. Tokius lengvai paliestus tu-berkuiliozės šeimos narius, ypa-tingai vaikus, galima išgelbėti jeigu tik atitinkamai juos pri-žiūrima.

Suaugę žmonės netaip leng-vai apsikrečia tuberkuilioze kaip vaikai. Bet nežinuri ir to, esant kontakte su tuberkuilio-zės ligoniu, kaip tai darbe, val-gyklose ir t.t., esama rimto pa-vojaus. Būčiuoti vaikus yra ne tik nesąmoninga, bet ir pavo-jinga. Užtenka to, kad tėvas savo vaikus būčiuoja, mat jie žino savo ir jų vaikų sveika-tos stovį. Bet ir čia, jeigu turi tuberkuiliozė vienas iš tėvų, ku-dikis turi būti atskirtas nuo sergančio tėvo arba motinos.

Visi vaikai, siunčiami i va-sarines kempes, turi būti pa-tikrinti. Kempių pridabotojai ir slaugės taip jau turi būti pa-tikrinti; tiesa, taip jau yra da-roma. Siunčiant vaikus ant pa-prastos ukės reikia perstikrin-ti, kad ukininko šeimoe tikrai nesiranda tuberkuiliozės.

Tie, kurie balsuoja už barba-rizmą, turėtų patys pirmieji už-ti nuo jo.—Geo. Bernard Shaw.

Uniformity

BLUE RIBBON MALT EXTRACT

FULL 3 LBS. OF QUALITY

BLUE RIBBON MALT

Ivairios Žinios.

Maineriai Teis A. D. F. Prezidentą.

Anglikasių unijos pildymo taryba Washingtono nutarė suruošti teisiamą Amerikos Darbo Federacijos prezidentui Greenui, kaip anglikasių išdavikui. Jį teis bus anglikasių konvencija ateinančio sausio mėnesį. Kadangi Green pats yra buvęs anglikasys ir priegulėjęs prie United Mine Workers of America unijos nuo pat jos įsikurimo, bet paskutiniu laiku pakėlė prieš tos unijos prezidentą Lewisa kovą ir skaldė darbininkų vienybę, tai anglikasių unijos taryba laiko jį išdaviku.

Anglikasių konvencijos teisme jis bus kaltinamas dviem prasižengimais, būtent:

1. Jis davė Progresyvei Mainerių Unijai Illinojuje čarterį, sulaužydamas tuo būdu United Mine Workers of America unijos konstituciją.

2. Jis naudoja Amerikos Darbo Federaciją kovai prieš Komitetą Industrinei Organizacijai (CIO), skaldydamas darbininkų klases vienybę.

Ar Greenas stos į tą teisimą, nežinia.

REIKIA 2.000.000 NAUJŲ NAMŲ.

Federalės valdžios ekspertai Washingtono apskaičiavo, kad dabartiniu laiku Amerikoje reikalinga 2.000.000 naujų namų, o už penkių metų reikės da milijono pastogų. Apie 80 nuosimčių namų esą pageidaujama po \$5.000 arba pigesnių.

IR KUBA PARCELIUS DVARUS.

Kubos saloje irgi pradėta reformuoti žemės ukis. Iš Havanos pranešama, kad dideli dvarai bus parceluojami ir dalinami ukininkams.

ATKASĖ KASYKLOJ UŽBERTUS 4 MAINERIUS.

Netoli nuo Pottsville, Pensilvanijoje, kietųjų anglių kasykloj pereiną savaitę buvo užberti 4 maineriai. Jie išbuvo uždaryti po žeme 4 valandas, bet visi keturi atkasti gyvi.

SUDEGĖ 6 ARKLIAI.

Sacco, Me. — Pereitą savaitę čia sudegė Franko Scammono farma. Ugnį užavo 6 arkliai.

Deda Kertinį Akmenį.

Šiomis dienomis Washingtono pradėta statyti da vienas triobėsų. Vaizdelis parodo prezidentą Rooseveltą stovint prie nuleidžiamoj kartinio akmens.

Skerdyklų Darbininkai Eina Su CIO.

Van A. Bitner, vienas CIO organizatorių, sako, kad apie 20.000 Chicagos stokjardų darbininkų jau prisidėjo prie CIO unijos. Jiems tenai vadovauja Arthur Kampfert, kuris esąs išdirbęs Chicagos mėsos pramonėj 23 metus.

Skerdyklų Amerikoje yra daug ir jose dirba labai daug žmonių. Kaip Bitneris sako, tai kituose miestuose jie irgi gerai organizuojami. Iš viso esą organizuota jau apie 90.000 skerdyklų darbininkų.

Išrodo, kad povaliai CIO sutraukia į savo eiles visus Amerikos darbininkus. Dabar jį laikosi jau kitokios taktikos. Pleno streikas pamokino, kad neišmintinga skelbti streikas, kuomet darbininkai nėra gerai organizuoti. Vieni streikuoja, o kiti eina dirbti. Dabar visų pirma stengiamasi suorganizuoti darbininkus. Ir tai daroma be jokios reklamos, visai tylomis, kad plutokratų spauda negautų progos tiek kurstyti visuomenę prieš CIO.

ISKASĖ NULINČIUOTUS JUODVEIDZIUS.

Nelabai senai Tallahassee mieste, Floridoj, buvo nulinčiuoti du juodveidžiai. Jie buvo sumiti ir uždaryti kalėjimui už vieno policmano peiliu subadymą. Kai jie du sėdėjo kalėjime, tai atėjo burs nezinomų žmonių, išlupo juos iš kalėjimo ir nulinčiavo. Policija paskelbė, kad linciuotojai "nežinomi", ir tuo viskas pasibaigė. Nulinčiuoti juodveidžiai buvo palaidoti. Bet atsirado žmonių, kurie pradėjo liudyti, kad abudu juodveidžiai buvo nušauti iš policijos revolveriu, kas reiškia, jog patį policiją tą linčą suorganizavo ir ginklus parupino. Taigi nulinčiuotų juodveidžių giminės ir draugai pasamdė advokatus ir pareikalavo, kad abudu juodveidžiai būtų iškasti ir kad tos kulkos, kuriomis jiedu buvo nušauti, būtų palygintos su policijos revolverių kulkomis.

KONGRESAS PASIRUOŠES ATOSTOGOMS.

Washingtono Kongresas jau baigia savo darbus ir ruošiasi skirstytis atostogoms. Gali but, kad jau šią savaitę visi išvažinės.

KALTAS, AR NE?

Southgate miestely, Californijoj, policija suėmė Leonardą Jeffcoatą, kurio atvaizdas čia parodytas, ir kaltina jį padėgus savo namą, kuriame sudegė jo 4 metų amžiaus dukrelė. Jis pats gulėjo prie degančio namo girtas.

Yra Da 5,000,000 Bedarbių.

Darbo Departamento sekretorė Miss Perkins skelbia, kad šių metų birželio pabaigoje registruotų bedarbių Jungtinėse Valstijose būvę "vos tik" 5,016,014. Tai esąs "žemiausis registruotų bedarbių skaičius Amerikos istorijoj," nes seniau bedarbiai nebuvo registruojami. Ši skaitlinė esanti 22 procentu mažesnė negu pereinčių metų birželio pabaigoje buvo.

50.000 ŠILKO AUDEJŲ PASIRUOŠĖ STREIKUOT.

CIO. jau senokai organizuoja audimo pramonės darbininkus ir jau pusėtinai yra nuveikta. Šilko ir rajono audinių CIO jau grasiina streiku. Sako, jeigu jų nesutiks tartis su organizuotų darbininkų atstovybe, tai 50.000 darbininkų mes darba. Streikui esą jau viskas paruošta ir jis galis but paskelbtas ateinančią savaitę.

AMERIKIETIS SKRIS PER AŠIGALĮ Į MASKVĄ.

Amerikos lakunas Jimmy Mattern paskelbė, kad ateinančią vasarą, birželio ar liepos mėnesį, jisai mėginąs skristi per šiaurės ašigalį į Maskvą. Iš pradžių jis manė skristi da šią vasarą, bet šios šalies valdžia patarė jam palaukti kitos vasaros, nes šių metų vasara eina jau prie galo ir skridimui per ašigalį pasidarys labai nepalankios sąlygos.

KAPINĖS NE VIETA MEILEI.

North Adams, Mass. — Jaunos porėlės čia įpratę vakarais rinktis į Southview kapines ir tenai mylėtis tarp paminklų iki vidurnakties. Kadaigi besimyluodami jie tenai išvolioja gėles ir primėto visokių daiktų, tai kapinių komisijonierius paskelbė, kad kaip 9 vakare kapinės bus uždarytos ir niekam nevalia bus tarp antkapių voliotis.

REIKALAUJA PENSIJŲ SENMERGĖMS.

Anglijos parlamentui buvo įteikta peticija su 1.000.000 parašų, kad visoms senmergėms, susilaukusioms 55 metų amžiaus, būtų mokama pensija iš valstybės iždo, nes kitaip jos neturinčios iš ko gyventi.

Per Birželį Etiopijoj Užmušta 59 Italai.

Nors Italijos fašistai gy-rėsi, kad jų pavergtoji Etiopija jau "nusiramino" ir "džiaugiasi" italų nešama "civilizacija," faktai vis dėl to parodo, kad taip nėra. Pati Mussolinio valdžia šiomis dienomis prisipažino, kad Etiopija da neužkariauta ir etiopai atkakliai ginasi nuo fašistinės "civilizacijos." Paskelbtas Romoj Mussolinio valdžios pranešimas sako, kad per birželio mėnesį Etiopijoj buvo užmušta 59 italai. Vadinasi, beveik kas diena etiopai užmuša po du fašistus.

Šis italų žuvusiųjų karių paskelbimas dar kartą patvirtina etiopų vyriausybės nuolatinius pranešimus, kad Etiopija dar nėra visai užkariauta ir kad įsiveržėliai italai, valdydami jų okupuotą kraštą, nuolat sutinka daug didelių kliūčių.

Daugely provincijų etiopų giminės sudaro 500—4.000 kareivių būrius ir persekioja italus. Daugelio italų igulų padėtis kartais esti tokia kritinga ir sunki, kad joms maistas numetamas iš lektuvų.

Be to, maršalas Graziani turi daug vargo, norėdamas parupinti maisto didelei Addis Ababos italų igulai, nes aplinkiniai gyventojai etiopai nenori parduoti jam maisto.

ISPANIJOS FAŠISTAMS UZDRAUSTA MAUDYTIS

Londono "Daily Herald" korespondentas praneša iš Ispanijos, kad fašistų viršininkai Algecire ir La Lineoj išleido įsakymus, kuriais uždarami tų abiejų Ispanijos miestelių maudyms kurortai, nes labai daug kareivių esą dezertyravę įplaukdami į britų vandenius ir į Gibraltarą.

Manoma, kad kelias dezertyrų, paskendę bemėgindami pabėgti ir daugelis skenduolių ištraukta iš britų ir ispanų vandenų.

Šimtai fašistų falangistų saugoja krantą tarp Algecero, La Lineos ir Malagos su įsakymu šauti į kiekvieną plaukiojantį juroj.

SIRIOJŲ UŽMUŠTA 20 DEMONSTRANTŲ.

Jeruzalės žiniomis, Sirijos mieste Damaske arabai įtaisė demonstraciją prieš valdžią ir užmušė gubernatorių. Demonstrantus maldindami, kareiviai nušovė 20 arabų.

STREIKIERIŲ SKERDIKAS.

Cia matome policijos viršininką S. W. Switterį, kuris įtaisė streikuojančių pieno darbininkų skerdynę Massillon miestely, Ohio valstijoj. Kai po to National Labor Board pašaukė jį į Washingtoną pasiaiškinti dėl savo kruvinų darbų, tai jis pasakė, kad streikierių skerdynę jam liepė surengti Republic Steel korporacijos viršininkai. Sako, jie liepė man imtis tokios pat taktikos, kokia buvo pavartota South Chicagoje per Memorial Day. (South Chicagoje per Memorial Day šventę policija nušovė 7 streikierius ir sužeidė apie 50.—Red.)

Washingtono Politikieriai.

Iš kairės į dešinę pozuoja prieš fotografo aparatą trys stambūs Washingtono politikieriai: (1) Mississippi senatorius Harrison, (2) vice-prezidentas Garner ir (3) Kentucky senatorius Alben Barkley. Jie čia buvo nutraukti iš prezidento kabineto, kur jie kartu su Rooseveltu tarėsi, kokios politikos laikytis dabar, kai reakcinių senatas atmetė Vyriausiojo Teismo reformos planą.

Sportininkas Žukas Lietuvon Negriš.

Jis atidavė Smetonos šifkortę ir pasiliks Chicagoj.

"Naujienos" praneša, kad tenisininkas ir basketbalininkas Juozas Žukas, kuris atvyko Amerikon su Lietuvos sportininkų ekskursija, nutarė nebegrįžti Lietuvon.

Atsisveikindamas su savo kolegomis, kurie jau išvyko Detroitan, J. Žukas sugrąžino ekskursijos vadui laivakortę kelionei atgal į Lietuvą ir pareiškė pasiliksiąs Chicagoje. Jis nelankys kolonijų su kitais sportininkais. Amerikoje nutarė pasilikti ir kiti Lietuvos sportininkų ekskursijos nariai amerikiečiai, pp. Phil Krause-Krauciūnas ir Talžunas.

Kaip praneša "Naujienu" reporteris, tai Lietuvos sportininkai išvyko iš Chicago nelabai patenkinti. Fašistų lėkralių komitetas per daug juos čia tampęs ir per daug visokiais "good time" nuvarginęs.

Sportininkai skundėsi, kad tas "komitetas" net po merginą kiekvienam jų parupinęs. Su tomis merginomis Lietuvos berniokai negalėję dagi ir susikalbėti. Pavyzdžiui, viena tų panelių pradėjo jai paskirtą sportininką šitaip šneinti: —Kaip tu 'laikini' Chicago? Ar tu 'laikini' mūsų gražų 'leiką' ir mūsų 'skyscrapers' ir mūsų 'strytus'?

Kiek vėliau mergina klausė jo: —Ar tu 'laikini' eiti į 'sou'? Paklausęs ką reiškia žodis 'sou' (jau žinojo ką reiškia 'laikinti'), jis gavo atsakymą: —Nežinai? Tai 'muvės', kur rodo 'pikčorius'!

PO SIENO VEŽIMU PERKUNAS NUTRENKĖ 4 ŽMONES.

Indianos valstijoj, netoli nuo Brazil miestelio, vežant fermeriams šieną pereiną penktadienį užėjo per-

GERA PROGA!

Su mažai pinigų galima nupirkti 100 akrių žemės; 35 akriai girios, upelis per vidurį, stuba 6 kambarių. Galima padaryt gyvenimą iš uogų ir malkų; žuikiai ir stirnos ateina į stubą. Parsiduoda už \$600. Kas pirmutinis, tas laimės. G. M. KANTON (2) R. D. 3, Richfield Springs, N. Y.

WORCESTER, MASS. CHESNEY'S CANTEEN

GERIAUSI IŠSIGERIMAI IR VALGIAI
Visokia Degtinė, Likeriai, Vynai ir visokių išdirbysčių ALUS.
VALGIAI SVIEŽI ir GEROS RUSIJS.

PATARNAVIMAS GERAS!
Taipgi gaunamas ir "KELEIVIS" pavieniais numeriais.
90 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieskau pusseserės ROZĖS MIKALAUSKAITĖS, paeina iš Marcinonų parapijos, Vilniaus krašto. Apie pirm 30 metų čirėdėjų atvažiuo į Bradford, Conn. Kas žino kur ji randasi malonėkite man pranešti, busiu didžiai dėkingas. (3)
Juozas Celevičius,
56 Warren ave., Chelsea, Mass.

APSIVEDIMAI.

Pajieskau merginos apsivedimui, tarp 25 ir 35 metų; as esu 38 m. Amerikos pilis, dirbu miesto darba. Merginos gali atsisaukti kad ir is Kanados. Atsakymą duosiu tik tom, kurios prisius pavėzinsiu, kuri pareikalavus sugrąžinsiu. Placiau paaiskinsiu laisku. S. N. (1)
856 Caudwell ave.,
New York, N. Y., A52.

Parsiduoda Bekerne

Dėl silpnos savininko sveikatos, parsiduoda keptuvė su namais arba tik biznis. Geras pirkynis, biznis geras. Klauskite ypatingai ar laisku. GEORGE DIOVITSKY (1)
130 First street, Elizabeth, N. J.

PUIKI FARMA.

50 akrių, parduodu labai pigiai. Gali pirkt su gyvuliais ar be gyvulių. Budinkai visi geri. Priežastis pardavimo—nesveikata. (3)
W.M. MESKAUSKAS
R. F. D. 1, CORRY, PA.

Reikalingas Vyras.

Senysis žmogus dirbt ant farmų. Darbas nesunkus, atsiskaukti greitai. V. Semekas,
P. O. Box 17, W. Medway, Mass.

SVEIKAS IR GARDUS ALUS TAI LIETUVIŲ IŠDIRBYSTĖS

Brockert's ALE

KURIE NORI TIKRAI GERO ALAUS ATSIGERTI—PABANDYKIT TIKRO LIETUVIŠKO ALAUS.

JAU GAUNAMAS IR BONKUTESE

PRAŠYKITE VALGYKLOSE IR TAVERNOSE.

BROCKERT BREWING CO., Inc.

TELEFONAS 81 LAFAYETTE ST.
Worcester—5-4334 WORCESTER, MASS.

Bostono Skyrius, 1410 Columbia Road,
South Boston, Tel. SOUTH Boston 2271.

SVARBUS ATSITIKIMAI ĮVYKSTA KASDIEN

TODEL SIANDIEN "NAUJIENAS" REIKIA TURĖTI KASDIEN

Amerikos lietuviai turi tik vieną dienraštį, iš kurio viską patiria KASDIEN, tai didžiausį ir seniausį dienraštį "NAUJIENAS." Negyvenkite nežinojime, patirkite viską, kas dedasi plačiam pasauly, KASDIEN skaitydami "NAUJIENAS."

Už Chicago "NAUJIENOS" metams kainuoja tikrai \$5.00. Metiniai prenumeratoriai dar gauna puikių dovanų. Vieną numerį pažūrėjimui galite gauti VETUL.

"NAUJIENOS"

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

MOTERIMS PASISKAITYT

ŠI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENĖ.

KOPUSTŲ VALGIAI.

Kopustų Koteliai.

Paimti gerą kopusto galvelę ir pavirinti vandenyje su druska. Kai apvirs, išgriežti iš vandens, padėti ant sieto, kad nubėgtų vanduo, o kai ataus, sumalti mėsos malamajame mašinėle bei smulkiai sukapti. Paskui dviem svaram kopustų apie pusę svoro morkų ir jas irgi sumalti.

Tada pridėti porą žalių kiaušinių, druskos, grūstų karčiųjų pipirų, smulkiai piauštyto ir svieste pačirkinto svogūno, miltų ir grūsto džiovinto pyrago.

Visa gerai sumirkyti, daryti plonus kotlietus, pavolioti ir grūstą pyragą ir kepti svieste bei taukuose ant lėtos ugnies.

Tokie kotletai duodami su pomidorų padažu.

Padazas: Paimti keliatą pomidorų, numazgoti, supiaustyti ir sudėti į puodelį. Pridėti porą šaukštų sviesto ir užkaitus ant lėtos ugnies, šutinti, kol pomidorai visai pasileis.

Paskui pertrinti per sietelį, pridėti druskos, truputėlį cukraus, šaukštą miltų ir atskiesti bulionu tiek, kad būtų labai tiršta. Užvirinti ir duoti prie kotletų.

Vietoj pomidorų, galima vartoti pomidorų tyrę. Tada darbas dar labiau susiprastina, nes nėra reikalo trinti per sietelį.

Šutinti kopustai.

Šviežių kopustų galvelę smulkiai supiaustyti, sudėti į puodą, užpilti vandens, kad apsemtų, ir užvirinti.

Paskui nusunkinti, sudėti į puodą, pridėti druskos, grūstų karčiųjų pipirų, čirskintų lašinių svogūnais, kečelis supiaustytus pomidorus ir porą rugščių obuolių. Užpilti truputį buliono bei vandens ir užkaitus ant lėtos ugnies, šutinti gerai uždengus.

Kai kopustai gerai sušus, pridėti šaukštą miltų, užvirinti ir duoti į stalą.

Virti kopustai.

Paimti kopusto galvelę, nuvalyti viršutinius lapus, perpjauti į keturias dalis, išpjauti kotus ir kiekvieną dalį persmeigti plonu pagaliuku.

Paskui sudėti į puodą, užpilti vandens, kad apsemtų, pridėti kiek reikiant druskos ir užkaiti. Virti tol, kol kopustai pasidarys minkšti. Tada išgriežti iš vandens, sudėti ant sieto, kad nubėgtų vanduo, ir kuo nors apdengti, kad neataušų.

Keptuvėje ištirpyti sviesto ir įdėti grūsto džiovinto pyrago. Pakepti truputį, kad pyragas apraustu.

Tada sudėti kopustus į lėkštę, užpilti tuo sviestu ir duoti į stalą.

Valgomie vieni ir prie kokios nors šviežios mėsos.

Kimšti kopustai.

Paimti kietą kopusto galvą, nuvalyti viršutinius lapus, išpjauti kotą, paskui išgrežti ir vidurį, kad būtų kuo didžiausias tuštymas.

Tuos kopustus, kurie išimti iš vidaus, smulkiai sukapti, pasudyti, nuspausti sunką, pridėti porą kiaušinių, truputį sviesto, smetanos ir grūstų karčiųjų pipirų. Gerai viską sumaišyti ir sudėti į kopusto vidurį. Kopusto kiaušius galus apdengti kopusto lapais, aprišti siulu, įdėti į puodą ir užpilti vandeniu, kad apsemtų iki pusės. Gerai apdengti ir pastatyti ant nesmarkios ugnies. Kai užvirs, pridėti taukų ar sviesto, pa-

aprišti, kad iš aplinkos nepatektų bakterijos.

Prie pirmo laipsnio nudegimo pakanka nudegusią vietą patepti su minkštinančia kokia nors mostim ir aprišti, paskui dėti vėsinančius kompresus.

Kai yra antro laipsnio nudeginimas ir iškyla pūslelės, reikia jas pradurti. Durti ne bet kuriuo smailiu daiktu, bet paėmus adatą pirmą išdegti jos smaigali liepsnoj ir tada, nieko smaigaliu nepalietus, pradurti juo pūslelės kraštą. Lengvai spausti pūslelę, kol skystis iš jos išteks.

Nereikia tik nuplėšti pūslelės dengusios plėvelės, nes ji yra geras apdangalas apatiniam odos sluoksniams. Aplink pūslelę, kitas apdegusias vietas gerai nuvalyti, paskui uždėti ant sužalotos vietos švarios marlės. Prieš tai galima apdegusią vietą apibarstyti sausinančiais milteliais (dermatoliu, jodoformu, cinko oksidu). Paskui uždėti vatos ir marle aprišti. Jei nesisunkia skystis, rašyti laikyti ramiai keletą dienų. Kada reikia perrišti, tada nuimti tik viršutinius marlės ir vatos sluoksnius, o prie odos esančią marlės sluoksnį tegul pasilieka, nes jį plėsdami sukelsim tik nereikalingus skausmus.

Kai atsitinka trečio laipsnio nudeginimai, ypač didesni, tuoj reikia kreiptis į gydytoją, nes gali būti sužaloti gilesni kuno sluoksniai. ("L. U.") J. S.

PIENAS TIESIAI IS KARVES YRA PAVOJINGAS SVEIKATAI.

Jeigu vykstate kur nors ant kelių dienų, arba net ilgesniam laikui, persitikrinkite, kad vieta kur ketinate apsigalvoti turėtų pasteurizuoto pieno—tai vienintelis saugus pienas jauniems ir augusiems. Vykstant kur tik vienai-dviem dienoms, patartina pasiimti pieno su savim "vacuum" bonkoj. Gerai pieną tiesiai kaip jis yra pamelžtas labai pavojinga. Iš jo kyla daug susirgimų. Nuvykus į "kempes" ir vandenį patartina virinti.

Pasteurizuotas pienas yra geras maistas ir gerimas, ir patartina jo vartoti apskiai. Bet nėra reikalo vartoti jį vienišiai kaip gerimą; jį galima vartoti kitame maiste. Pieną galima pasteurizuoti ir ant farmos: reikia jį užvirinti ir tuoj atvėdinti. Virinti

Geriau Motina, Negu Milionai.

Zinoma Amerikos turtuolė, Mrs. Mae Kirkpatrick, buvo pasiėmus už auginimą 9 metų amžiaus mergaitę, Eleną Harnett, ir žadėjo užrašyti jai savo milijonus. Bet mergaitė pabėgo ir sugrįžo prie motinos, kuri yra parodyta šiame paveikslėlyje. Iš dešinės pusės matom ir jos mergaitė, kuri dėl motinos meilės išsižadėjo milijonų.

mas užmuša pavojingus mikrobų.

Pieniški valgiai yra lengvai suvirškinami ir jie turi daug mineralų ir vitaminų, kurie taip reikalingi gerai sveikatai. Statistikos parodo, kad tų tautų žmonės, kurie minta daugiausia pienu, suriais ir kitais pieno produktais, yra stipresni, sveikesni ir gyvena ilgiau, negu tie, kurie maitinasi mėsa.

Šiomet sukanka 25 metai, kaip buvo įvestas privalomas pieno pasteurizavimas New Yorko mieste. Ši būda labai greitai sekė kiti dideli miestai. Pakol pienas nebuvo pasteurizuojamas, kudiški cholera kas vasarą nukirsavo tūkstantis kudiškių per birželio, liepos ir rugpjūčio mėnesius. Kaltas buvo šviežias, nepasteurizuotas, tiesiai iš karvių pienas. Pasteurizavimą įvedus, ši baisi liga tuoj išnyko. Šiandien motinos jau nesibijo vasaros mėnesių, nes kudiški cholera pasidarė didelė retenybė.

Tai gi žiūrėkit, kad perkamas jūsų pienas būtų visuo met pasteurizuotas. Ant bonkų dangtelių turi būti pažymėta: "Pasteurized Milk."

Dr. John L. Rice, New Yorko Sveikatos Komisijonierius.

MUSES, UŽSIKREČIAMU LIGŲ PLANTOJOS.

Kadangi mūsų kunai yra labai maknoti, o ypatingai jų kojos yra apdengtos šimtais visokių ligų plaukelių, todėl jos landžiodamos po visokias išmatas ir nešvarumus, surenka ant savęs šimtus visokių ligų bakterijų. Kur tik daugiau purvo ir purvimo, ten pilna ir mūsų. Jos visur nulekia ir po viską išlandžioja, todėl jos netik aptersia ir užkrečia maistą bet ir kitus daiktus. Tik įsivaizduokit musę, kuri kelias minutes atgal maitinasi kokio ligonio išmatom, arba tupėjo ir edė kokį nors puantį nustupusį gyvulį, o dabar atlekė ir nutupus ant jų stalo laipioja po maistą, vieką aptersdama ir palikdama šimtus visokių bakterijų, kurias jį kartu su maistu suvalgote, o tasys gal suorasite, koks šlykštus ir kenksmingas brudus yra paprasta namų musė!

Kad šeiminkės žinotų, kiek sunkių ligų ir nelaikų mirėjų paeina tiesioginiai nuo mūsų užkrečimo, tai jos kiek imanydamas bandytų nuo jų apsiginti ir visokiems budais jas naikinti.

Namų musės deda savo kiaušinius ir veisiasi dau-

giausias gyvulių mėšle ir žmonių kuno išmatose, arba ant bilė puvancios ir gendancios organiškos medžiagos, todėl ir nestebėtina, kad jos yra didžiausios karštinės (typhoid fever) ir choleros bakterijų platintojos. Yra jau susekta ir įrodyta, jog musės išnešioja 30 užkrečiamų ligų. Tai parodo, kiek yra pavojingos paprastos musės mūsų sveikatai.

Geriausias budas nuo mūsų apsigauti, tai naikinti jų veisimosi vietas. Miestuose tas lengviau padaryti kaip farmose, bet bus tikro noro ir pasiryžimo, tai visur galima jei jau ne visai jos naikinti, tai nors jų gausumą žymiai sumažinti. Ukininkai gali veltui gauti nuo federalės valdžios tam tikrai išleistą brošiūrėlę, kuri aiškiai pasako, kaip naikinti muses. Reikia tik parašyti į U. S. Department of Agriculture, ir paprašyti Farmers' Bulletin No. 1408. Gi miestuose ir miesteliuose, tai pirmiausiai reikia išvalyti kiemus, laikyti išmatas uždengtas ir tuoj, kaip tik vasara ateina, reikia sudėti sietus ir visus namų langus ir duris, kad musės negalėtų įlysti. Toms, kurios įsigauja vienu ar kitu būdu į namus, reikia pakabinti musėms gaudyti limpančios popieros; o dar geriau nueiti į "dešimtstori" ir nupirkti šluotukę, kuri padaryta mūsų ir kitų vabzdžių mušimui. Kaip tik musę kur nutups, tuoj ją užmušti.

Valgis visuomet turi but padėtas ten, kur musės prie jo neprieina. Jei laikomas ant stalo, tai turi but uždengtas. Kur yra mažų kudiškių, ten reikia dar didesnio atsargumo. Reikia labai saugoti, kad musės neprieitų prie kudiškių maisto. Paguldžius kudiškį į lopšį, reikia uždengti jį tam tikru tinkleliu, kad jam miegant musės negalėtų ant jo veidelio laipti.

Tai gi, naikinkime muses, o mažiau turėsime ligonių ir švaresnis bus gyvenimas.

Ar Buvo Kristus?

Išėjo iš spaudos nauja knyga. MYTAI APIE KRISTŲ

Knygoje rasite legendas apie Kristų, kaip jisai buvo įdievinas, ir kaip tapo Dievo sūnumi. TIKIME Į KRISTŲ, todėl turime žinoti kaip mytai apie Kristų, ausidare. Žinote kaip krikščionys pasisavinio nuo pagonų pasakų apie Kristų, Kaledų ir Velykų šventes, o dabar krikščionys vadiną pagoniškas bedėvijas. Atsistate kad net Biblija nežino kada Kristus gimė, mirė ir kada jisai buvo nukryžiuojamas.

MYTAI APIE KRISTŲ knyga turi 111 puslapių. Kaina tikiai 35 centai. Galima gauti "Keleivio" afise arba pas T. J. KUCINSKĄ, 3501 So. Union ave., CHICAGO, ILL.

Lietuviai Jaunuoliai Šimet Baigę Mokslo.

WATERBURY, CONN.

Leavenworth High School baigė: Albertas Ažukas, Jonas Bakutis, Genovaitė Daugelaitė, Amelija Girvenskytė, Antanas Grybinas, Leonas Kučinskas, Jonas Lokis, Vincas Lukminas, Albertas Meškunas, Albertas Poškus, Albertas Sargunas, Marė Sarolytė, Stasys Stankus, Stasys Samuolis, Albertas Straus (Strizauskas), Felicija Urboraitė, Antanas Vaitkus, Edvardas Venclovas, Jurgis Vosylus ir Bernardas Versiackas.

Wilby High School baigė: Anelė A. Marcinaite, Bronė Atkočiunaitė, Kazys A. Bernius, Elena Lušaitė, Stella Teresė Marcinkaitė, Domicelė Paulytė, Albertas Pužas, Leokadija Ramanauškaitė, Ona Simonytė, Marė Undraitytė, Elena Verbutytė, Adelė Stadaliūtė.

Past Business College baigė: Valerija A. Klimaitė, Estera E. Kukanskytė ir Stefanė, A. Zitkiūtė.

Waterbury Cath. High School baigė: Frolencija Ališauskaitė, Ona Bogužytė, Zofija Daukaitė, Agnė Dvariskytė, Anelė Gaukaitė, Adelė Grebliunaitė, Anelė Kalinauskaitė, Veronika Krungelevičiūtė, Monika Kvieslytė, Patricija Lingytė, Ona Matulytė, Albina Mažulaitytė, Adelė Maleckytė, Veronika Požeraitė, Elena Pranulytė, Stefanė Strikulytė, Marė Verbickaitė, Jadvyga Vičaitė, Eleonora Vilčauskaitė, Lujiza Vasilauskaitė, Eleonora Jonavičytė ir Elena Ziurlytė.

Pilietybės popieras gavo šie lietuviai: Juozas Bernotas, Petras Kačergius, Magdaleną Plaplis, Eleonora Giedra, Julia Pinevičienė, Margareta Mikalauskas, J.

PRAPUOLUSI POETĖ.

Šita jauna poetė, Della Downing, 17 metų mergaitė, prapuolė iš Bridgeporto, Conn., ir nei tėvai, nei policija negali jos niekur surasti.

ne Mitchell, Ona Tamašauskas ir Charles Blučikas.

Gali but, kad čia ne visi lietuviai paminėti, nes kiti savo pavardes taip iškraipo, kad negalima pažinti, jog tai lietuviai. P. M.

WATERBURY, CONN.

Prigėrė Andrius Bulevičius.

Pereitą savaitę vaikai rado Lakewood ežere prigėrusį žmogų. Kas jis per vienas, iš pradžių nežinota. Bet vėliau buvo nustatyta, kad tai yra Andrius Bulevičius, 70 metų amžiaus lietuvis, senas Waterburio gyventojas. Vėlonis atvyko Amerikon 55 metai atgal ir 45 metus išdirbo čia vienoj dirbtuvėj, butent, American Brass Co. Palaidotas Kalvarijos kapinėse. Waterburyje vėlonis paliko brolių Martiną, o Lietuvoje dvi seseris, Rozaliją ir Petronę, abidvi ištekejusias. P. M.

KITA JADVIGA.

Viena lenkų Jadvyga pasi-glemžė Lietuvos kunigaikštį, o kita dabar atvyko Amerikon parverži iš amerikiečių teniso čempionatą. Jos pilnas pavadinimas yra Jadwiga Jedrzejowska. Čia matome ir jos atvaizdą.

LIETUVIŲ LAISVĖS MYLŲ LŲJAU DRAUGIA

WAKEGAN, ILL.
VALDYBA 1937 METAMS.
Jos. Mačiulis — pirmininkas, 906 Prescott St., Wakegan, Ill.
J. Kužinskas — pirm. pagalbininkas, 821 Prescott st., Wakegan, Ill.
Suzana Gabris — nutarimų rašt., 730 McAlister ave., Wakegan, Ill.
Emilija Kernagis — turtų rašt., 720 Vine Place, Wakegan, Ill.
K. Vaitiekunas — kasierius, 726 — 8th St., Wakegan, Ill.
Kasos Globėjai:
J. Petraitis, D. Lauraitis.
Knygiai:
K. Dambrauskas, A. Marcinkus.
Maršalkos:
J. Sereikis, P. Vaitiekunas.
Susirinkimai buna paskutini nedėdieni kožo mėnesio, 1:00 v. po pietų, Liucybės Svetainėje, kamp. 8th ir Adams Sts., Wakegan, Ill.
Rymas. Romanas. Ta knyga yra verta į visas kalbas, todėl kad yra gražiai aprašyta apie Rymą. Lietuviškas vertimas yra lengvas ir gražus. Chicago, Ill. 1909, pusl. 432. Drutai apdaryta. \$2.50

100 Metų Skirtumo.

Štai, kaip išrodė jaunų moterų "naktinukai" 1837 metais, ir kaip jie išrodė dabar. Nudistų kolonijose dabar nei jų nenešioja. Tenai užtenka vieno tik dažų ant lupų...

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS

SIELOS BALSAI

Papuošta daugeliu spalvotu puikiu paveikslų, 223 pusl. didžio, apie 150 įvairių eilių, tinkamų deklamuoti viešose susirinkimuose.

PALINKSMINS JUSŲ LAISVAS NUO DARBO VALANDAS.

Knygoje yra trijų rūšių eilės: TAUTISKOS, ŠEIMINIŠKOS IR DARBININKISKOS. Tai gražiausia ir turtingiausia eilių knyga lietuvių kalboje. KAINA TIK \$1.00. Audimo aparatai \$1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minėta knyga. Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaug. Pinigus geriausia siųgt "Money Order". Popierinius galima siųgt tiesiog paprastam konverte, bet reikia aiškiai užrašyti savo ir "Keleivio" adresą ir nepamiršt prilipti už 2c. markę.

"KELEIVIS"

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščio.)

KAIP ROKISKIO VALSČIUJE VAKARUSKINIŲ KAI UŽMUŠE SEIMININKĄ.

Šių metų žiemą Rokiskio valsčiuje, Gilių kaime, pas Antaną Garšką buvo surengta "vakaruška." Čia iš plačios apylinkės susirinko labai daug mažai kultūringo jaunimo. Dėl vietos stokos Garškos namuose, visi vakaruškininkai apsiaustus ir kaliošus pasidėjo pas kaimyną Vaičiulį.

Pasilinksmimui pasibaigus, į Vaičiulio namus atsiminti drabužių sugrįvo burys jaunų vyrų. Šiems besirengiant, į jų tarpą štankietais apsisarvavę įsibrovė Matas ir Jonas Butėnai. Šie jieskodami į ką "belsti" tais metiais reikalavo nebuvusio draugo kepurės. Prasidėjo žodžių kova, mat vieni norėjo "ginkluotuosius" pasilinti. Į jų riksmą įsikišo namų šeimininkas Vaičiulis, kuris be jokios priežasties iš Mato Butėno kočelį į galvą gavo sunkų smugį.

Apalpes Vaičiulis skubomis buvo nuvežtas į Rokiskio apskrities savivaldybės ligoninę, kurioje po dviejų savaitių sirgimo mirė net nebeatgavęs sąmonės.

Vaičiulis buvo ramus, senyvas, pažangus ir darbštus ukininkas.

Teismas, išsiryšęs šią bylą, žiaurų mušėiką Matą Butėną pripažino kaltu ir nubaudė 8 metais katorgos.

UTENOJ DAR NEIŠĖJĘS PASALAS!

Utenos miesto savivaldybė jei jau ką ir daro, tai viską nors palieka ir patiems gyventojams baigti.

Tvarkant Malėtų ir Stoties gatves, jų susikirtimo kampe buvo užtvankinta viename sklype susirenkančio vandens nutekėjimas.

Tą vietą apžiūrėję apskrities viršininkas su inžinierium rado reikalo praversti vamzdžių vandeniu nutekėti rezervuarą. Tuo reikalu buvo parašytas burnis-trui raštas, nes ten subėgęs vanduo, gadina šaligatvį ir kenkia namui.

Burmistrai nenorint to daryti, buvo paduotas apskrities valdybai skundas, kurios statybos komisija šių metų kovo 25 d. raštu pranešė, kad "vandens nuleidimas bus sutvarkytas išėjus pašalui."

Kadangi iki šiol tas reikalas dar nesutvarkytas ir šaligatvis tebėra išardytas, tai uteniškiai, kalba, kad Utenos savivaldybė pašalas da nėra išėjęs!

Ziūrėsim kada tas pašalas išeis.

ŠAKIŲ APSKRITY TRUKSTA VANDENS.

Dabartiniu laiku įvairiose šakių apskrityse vietose, ypač Kidulių, Gelgaudiškio ir kitose valsčiuose, jaučiamas tikras vandens "badas." Daugelio ukininkų išdžiūvo šuliniai ir kudros, ir net upeliai. Net ir senesnieji žmonės nepamena tokio sauso pavasario ir vasaros, kad reiktų vandenį vežtis už 1-3 kilometrų. Žmonės sugaista daug brangaus vasaros laiko ir nekantraudami laukia lietaus.

PASIKEITĘ POLITINIAIS KALINIAIS.

Liepos 10 d. Lietuva su Vokietija pasikeitė politiniais kaliniais: Lietuva vokiečiams išdavė neseniai kariuomenės teismo nuteistus Baumgartelį (be pilietybės) ir Hince (Vokietijos pilietį), o vokiečiai atidavė Klebanovą ir Petraską.

DU ŽIAURUS ŽEMAITIŲS PLEŠIKAI NUBAUSTI VISĄ AMŽIŲ KALĖTI.

Prieš kurį laiką plėšikai Kretingos apskrityje, Salantų valsčiuje, Sėlenų kaime ukininko Ad. Šimkaus gričioj surišo virvėmis visus šeimos narius ir reikalavo pinigų. Šimkus 250 litų plėšikams davė, bet jie tuo nesitenkino ir pradėjo šimkus kanikinti: karšta geležim deginti įvairias kūno dalis, piasyti peiliais ir tt.

Ši žiaurų apipilėsimą aiškindama policija priėjo išvadą, kad tai yra darbinis-kių Stepo Mikšos ir Petro Gadeikio darbas, ir juodu suėmė. Šimkus užpuolė trys plėšikai, bet trečiojo nepavyko išaiškinti. Buvo įtartas ir suimtas Aleksas Kyburis, bet jis įrodė savo alibi ir prieš jį byla buvo nutraukta. Šiaulių apygardos teismas abu plėšikus nubaudė kalėti visą amžių, bet juodu nepatenkinti apygardos teismo sprendimu dabar padavė apeliacijos skundus rūmams.

ŠIAULIUOSE MERGINA ĮLINDO Į "SURPAIPE."

Šiauliuose, Klebonijos gatvėje, žmonės anądien pastebėjo, kad kažkokia moteris lenda po žeme į kanalizacijos vamzdį. Jie pranešė policijai, kuri atvykusi rado moterį nuslinkusią vamzdžiu jau apie 50 metrų ir niekaip negalėjo ją iš vamzdžio išprašyti. Pakvietus du kanalizacijos darbininkus, moteris iš vamzdžio buvo ištraukta ir nuovadoje apklausta. Ji pasisakė esanti Fruma Fridmanaitė ir lindusi pasislėpti nuo žydų, norėjusių ją užmušti. Išaiškinta, kad ji yra nesveiko proto, pabėgusi nuo savo giminių iš Palangos.

DARBININKUI PIUKLAS NUPIOVĖ 4 KOJOS PIRSTUS.

Lakajų lentpiuvė, Joniško val., Utenos apskr. Lakajų lentpiuvės darbininkas Paulavičius Povilas birželio 4 d. visą dieną buvo tarnybinių kelionių. Jam grįžus lentpiuvės inžinierius įsakė eiti plauti nakties metu lentas.

Be poilsio per naktį plaukiant lentas, jo kairė koja pateko piuklui ir nupiovė 4 pirštus. Paulavičius paguldytas Utenos ligoninė.

KERTA NESUBRENDUSIUS RUGIUS, NES NĖRA DUONOS.

Pernai esant blogam žiemkencijų derliui, daugelis ukininkų šakių apskrity turėjo beveik visą žiemą pirktis duoną. Tat dabar, kaip teko pastebėti, yra ukininkų, kurie neturėdami pinigų rugiams pirkti, jau prasikerta šių metų rugių derliaus, nors jie nėra tinkamai subrendę.

TRENKĖS Į TELEFONO STULPĄ. PERKUNAS APSVAIGINO MERGAITĘ, KARVĘ IR VERSĮ.

Piliakalnio kaime, Trakų apskr., šiomis dienomis užėjus nedideliame debesėliui, trenkė perkunas į telefono stulpą ir apsvaigino ten pat ganančią gyvulius Jenciauskaitę, 14 metų amžiaus mergaitę, karvę ir versį. Mergaitę ir gyvulius pavyko atgauti.

Uruguay'aus Lietuvos Darbininkų Socialistinės Minties Laikraštis "Naujoji Banga"

Išleida du kartus per mėnesį. Leidžia Urug. Soc. Part. Liet. skyrius "NAUJOJI BANGA" Suv. Valstijoje ir Kanadoje kainuoja 1 doleris.

Adresas: N. BANGA C. Paraguay No. 1480, MONTEVIDEO, URUGUAY.

Tiems, kurie Niekados Nesugrįžta.

Sis vaizdelis parodo paminklą, kurį Amerikos valdžia pastatė Montfaucon'e, Francuzijoje, kritusiems tenai Amerikos kareiviams per Pasaulinį Karą.

VILKAVIŠKY NEDUODA LAISVAMANIAMS LEIDIMO PASKAITAI.

Vietos laisvamanių skyrius neseniai įsisteigęs dėl įvairių trukdymų negali savo veikimo plėsti, nes negauna leidimo paskaitai suruošti.

Buvo du kartus prašyta ir abudu kartu atsakyta. Tiesą, duotas pažadas, jog kitą kartą leis.

Truputį keista. Paskaitos tema labai paprasta (metrikacijos klausimas), bet visgi trukdoma, o dvasiškių mitinguoja bažnyčioje kiek tunkama iškišus dargi garšakalbius į gatvę.

Reikia tikėtis, jog bus leista pasisakyti ir antrai pusei tuo klausimu, nes neleidus susidaro tokia padėtis, jog vieniems viskas galima, o kitiems tik tylėti.

NUŽUDĖ, PRIRISO AKMENŲ IR NUSKANDINO ŠULINKIŲ EŽERĄ.

Šiaulėnų val. Šulinkių ežerą rastas Špičių kaimo gyventojas Jono Voznikaitis, 61 metų amžiaus, lavonas. Iš paviršutinio apžiūrėjimo atrodo, kad Voznikaitis pirmą buvo nužudytas, o pasukim prištaitais prie lavono akmenimis nuskandintas. Tuo reikalu vedama kvota.

DIDELIS GAISRAS GRUZZDŽIŲ VALSČIUJE.

Gulbinų kaime, Gruzdžių valsčiuje, dėl nežinomos priežasties kilo gaisras, kurio metu sudegė 5 gyvenamieji namai ir 10 kitų uklo trobesių su visu inventoriumi. Nuostoliai siekia apie 15,000 litų. Visas turtas neapdraustas. Spėjama, kad bežaisdami padegė Česniko mažamečiai vaikai.

BLINKEVIČIAUS ŽUDI-KAMS SUMAZINO KAUCIĄ.

Panevėžio apygardos teismas liepos 5 d. posėdyje svarstė ukininko Blinkėvičiaus linčiuotojų kaučią ir pakeitė ją po 5,000 litų turto laidu kiekvienam. Šulinkyti yra Strelčiūnas, Barisas, Rutkauskas ir Paulikonis. Pirmą jie buvo laikomi kalėjime be kaučijos.

NORĖDAMI PAKENKTI EIGULIUI, PADEGĖ MIŠKĄ.

Utenos apskrity, Labanorių miškų urėdijoj, viena naktį užsidegė miškas. Ugnis pridarė daug nuostolių. Aiškinant gaisrą, pavyko išaiškinti, kad mišką padegė Vasiuliškio kaimo, Linkmenų valsčiaus Pr. Stankevičius ir J. Bubulis, norėdami pakenkti eiguliui. Kaltinamieji suimti ir padėti Utenos kalėjiman.

PLUNGĖJ MERGINA NUŽUDĖ SAVO MYLIMĄJĮ.

Plungės gyventoja M. Kupalytė buvo susidėjusi su G. Pukiu. Jis žadėjo ją vesti ir jie gyveno, kaip vyras su žmona. Birželio 14 d. Kupalytė pamatė, kad jos sugyventojas turguje vaikšto jau su kita panele, o ją nori vėl pamesti. Paskutiniu laiku Pukys jos neapkęsdavęs, mušdavęs, tai Kupalytė labai susijaudinusi pripulė prie jo ir durė jam ilgą peilį į gerkle. Pukis krito ant gatvės, policija tuojau jį nugabeno pas gydytoją Robinsoną, bet pagalbos jokios nebuvo galima suteikti ir jis mirė.

DENGĖ STOĞĄ IR SUDEGINO TRIOBĄ.

Paežerių kaimelyje, Vilkaviškio apskrity, Kasperaitis dengė savo gyvenamos triobos stoğą, pakeisdamas šiaudus skiedromis. Aplinkui žaidė vaikai ir patys dengėjai neatsisakė nuo rukymo. Staiga suliepsnojo namo šonas. Iki subėgo žmonės, iki buvo pradėta gesinti, visa trioba degė kaip smalos degtis. Gaisras gal būtų taip staigiai ir neįsivyravęs, bet žmonės, norėdami gelbėti mantą, atidarinėjo langus, atsirado trauka ir iki atvyko iš miesto ugniagesiai—trioba suplėškė.

LYGUMŲ VALSČIUJE BROLIS BROLI NUŽUDĖ.

Valiūnaičių kaime, Lygumų valsčiuje, peiliais susipjaustė ir revolveriais susišaudė 3 broliai Andrašiūnai. Juozas ir Kazys buvo taip sunkiai sužeisti, kad buvo atgabenti į Šiaulių ligoninę. Juozas mirė, o Kazys pasveiko ir dabar sėdi uždarėtas kalėjiman už Juozo nužudymą.

Tai ve jums ir "broliška meilė."

KALVIUOSE PER ATLAI-DUS UŽMUŠE ŽMOGŲ.

Kalviai, Trakų apskr. Birželio 13 d. čia buvo dideli šv. Antano atleidai, į kuriuos suplaukė gana daug žmonių iš tolimų kampų. Esant daugeliui žmonių atsirado nemaža išsigėrusių ir pradėjo suvesti senas sąskaitas. Kilo muštynės, per kurias buvo užmuštas vienas Alšininkų kaimo vaikas.

ZEMĖ UŽGRIUVO DU VAIKUS.

Liepos 10 d. Šančiuose, Juozapavičiaus prospekte, netoli artilerijos dirbtuvių, grūdamos žemės užgūlė du mažamečius vaikus ir smarkiai prislėgė. Vaikai be sąmonės nugabenti vaikų ligoninė.

PAMOKSLAS SU "ŠĖTONO TARNAIŠ" IR KITAIŠ SUTVĖRIMAIŠ.

Kruopiai, Šiaulių apskr. Čia birželio 6 d. vietos kunigas vėl pasakė labai gasdinantį pamokslą visiems tiems, kurie nori, kad būtų įvesta civilinė metrikacija. Jis juos išvadino "juodaisiais slobiniais," "velnio ir šėtono tarnais" ir panašiais "perlais."

Dabar jau yra išleistas įsakymas bausti už nepadorų elkimąsi viešose vietose. Reiktų jį taikyti ir kunigams, kurie nesvariai koliojasi šimtams žmonių girdint.

Tą pat dieną Kruopiai šventė "Kristaus karaliaus" šventę. Jau prieš savaitės kunigai buvo išpėję, kad tikintieji tą dieną turi iškelti tautines vėliavas. Be to, tikintieji turi languose išstatyti visokius "šventus abrozus," ypač Jėzaus širdies ir jo motinos "abrozus." Ir tai busianti intencija, kad nebūtų įvesta civilinė metrikacija.

Tai, jei dabar per kiekvienus atliadus ir visokias šventes pradės piliečiai iškelti prie savo namų vėliavas, tai pats tų vėliavų iškelimas labai subanalės. Kuo tuomet mes pažymėsime savo tautines, visai Lietuvai brangias šventes? Juk kurjozas bus, jei katalikai per savo šventes, o žydai, vokiečiai, rusai, latviai per savo šventes iškels tautines vėliavas: tai vėliavos tikrai kas savaitę plevėsuos du, tris kartus.

VAIKAI BUVO PADEGĘ MIŠKĄ.

Gruzdžių valsčiuje, Gulbinų kaime, mažamečiai vaikai buvo padegę valdišką mišką, tačiau susipratę vietos gyventojai gaisrą greit likvidavo, ir ugnis nuostolių mažai tepadarė.

KELIONEI Į LIETUVĄ

Nuolatinis susisiekimas
NEW YORK—KLAIPĖDA
(Per Gothenburgą, Švediją)

Laivų išplaukimai iš New Yorko
KUNGSÖLÖM rugpjūtio 19
DROTTNINGHOLM rugpj. 26
GRIPSHOLM rugpj. 29
KUNGSÖLÖM rugpj. 14

Sutaupyti pinigą pirkdamas laivakortę ten ir atgal.

Reikalaukite mūsų bendros apie kelionę brošiūrėlės ir kainaraščio. Gauname nemokamai pas visus mūsų autorizuotus agentus, arba

Swedish American Line
154 Boylston St., Boston, Mass.

VISŲ ŽINIAI.

Už visokios rūšies smulkius pasigarsinimus, kaip tai: pajieškojimus apšvedimų, įvairių pranešimų, pardavimų, pirkimų, skaitome po 3c už žodį už sykį. Norint tą patį apgarsinimą patalpinti kelis sykius: už sekančios sykį skaitome 2c už žodį už sykį. "Keleivio" prenumeratoriams, kurie turi užsiprenumeravę laikraštį ir už pirmą sykį skaitome po 2c už žodį, išskiriant pajieškojimus apšvedimų, kurie skaitomi po 3c. "Keleivio" prenumeratoriams, kurie turi užsiprenumeravę laikraštį, už pajieškojimus giminių ir draugų skaitome tik po 1c už žodį. Mažiausio apgarsinimo, minimum kainą 50c.

Jeigu norit, kad apgarsinimas arba pajieškojimas greitai tilptų, reikia prisistigti fotografuoti ir klausyti kainos.

Už pajieškojimus giminių arba draugų skaitome po 2c už žodį.

Pajieškojimai su paveikslu kainuoja daug brangiau, nes kainuoja padarymas klisės. Todėl norint talpinti pajieškojimą su paveikslu, reikia pasiūlyti kartu ir mokėti.

KELEIVIS
253 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

LIETUVOS GINTARO PRAMONĖ.

Gamina arabams rožančius.

Kas tik nuvažiuoja į Palangą vasaroti, tas mato keletą parduotuvių ir dirbtuvių. Pasitaikė proga pasikalbėti su pačiais mūsų gintarinių daiktų gamintojais. Pluoštelis žinių apie gintarą ir gintaro pramonę Lietuvoje čia ir teikiama.

Gintaras yra senovės medžių suakmenėjusi smala. Jis tirpsta prie 287 C. laipsnių karščio, sunkiai pralaidžia elektros srovę ir šilumą; dega skaisčia liepsna su dumais ir leidžia malonų kvapą. Gintaras tik truputį sunksnis už vandenį, dėl to jūros bangos dažnai jį išplauna. Gintaras yra minkštas, trapus ir jį lengva poliruoti.

Nors gintaro randama ir kitur, bet tikrasis ir geriausias gintaras randamas tik Pabaltijy. Be to, šalia gintaro yra randama panašių ir giminingų gintarą sakų—gedanito, glesito ir kitokių.

Kai kuriose pajurio vietose vandens srovė iš sausumos gintarą suplovė ir jūrą, iš kur dabar jūros bangos audros metu vėl išmeta jį ant kranto.

Gintaras randamas visame Lietuvos pajuryje, ir be to dar ties Varniais, Platelių ežere, Klaipėdos ir Palangos apylinkėse. 1931 metais Utenos apskr., Aluntos valsčiuje, Šunakonių kaimo ukininkai ardami laukus išarė apie pusantro svaro gintaro gabalų. Prieš karą Tiškevičius Palangos apylinkėj iškasęs kelis centnerius gintaro.

Jura gintaro išmeta tik dalį, šiaip gintaras kasamas iš žemės. Vidutiniškai per metus visame pasaulyje gaunama gintaro 600 tonų. Pabaltijy gaunama devyonis dešimtosios visame pasaulyje gaunamo gintaro. Lietuvos pajury kasmet surenkama apie 3—5 centnerius gintaro. (Centneris—100 svarų.)

Palangiškiai gintaro pramonininkai pasakoja, kad prieš didįjį karą gintaro prekyba gerai ėjusi su Rusija, Turkija, Persija ir Toliemaisiais Rytai. Karo metu gintaro prekyba buvo visai sustojusi. 1918 m. Palanga latviams valdant šiek tiek gintaro dirbinių buvę galima parduoti Anglijai ir Amerikai. 1922 metais, kai Palanga buvo grąžinta Lietuvai, gintaro prekyba gerai ėjusi vidaus rinkoje. Ypač daug gintaro pirkdavo į Lietuvą atvažiuavę Amerikos lietuviai.

—Blogiausia yra tai,—

sako gintaro pramonininkai,—kad Lietuvoj truksta gintaro žaliavos; žaliava reikia gabenti iš Vokietijos. Už Karaliaučiaus, Palmininkuose, vokiečiai esą įtaisę dideles gintaro kasyklas, o Karaliaučiuje yra gintaro dirbtuvės. Kasyklas eksploatuojanti akcinė bendrovė, valstybei dalyvauiant. Karaliaučiaus gintaro dirbtuvėse dirbą 600 darbininkų. Vokiečiai turi gintaro atstovybes visuose Europos ir Azijos centruose.

Vokiečiai griežai draudžia musikiams gintaro pramonininkams savo gaminius Vokietijoje pardavinėti. Karaliaučiaus gintaro kasyklų atstovas buvęs atvažiuavęs Palangon ir grąšinęs neparduosias gintaro žaliavos, jei Lietuvos pramonininkai pradėsia konkuruoti Vokietijos gintaro pardavėjus.

Palangoj gintaro specialistų darbininkų yra apie 100 žmonių, ir Lietuvoje pagaminti gintaro dirbiniai esą 10% pigesni, negu Vokietijos dirbiniai.

Taveris ir Fridmanas yra didžiausi gintaro pramonininkai Klaipėdoj; jie turi tenai fabriką, kuriame dirba apie 60 darbininkų. Savo gaminius jie eksportuoja į Rytus.Gintaro dirbiniai parduodami Sirijoje, Beirute, Damaske, Egipte, Bagdade ir kitur. Palangiškiai gintaro specialistai gamina daugybę rožančių arabams mahometonams. Mat, mahometonai tiki, kad gintariniai rožančiai turi ypatingos reikšmės maldai ir todėl Arabijoje išparduodama daug mahometoniškų rožančių. Minimi rožančiai yra po 99 ir 33 poterėlius. Tsb.

Visiems užsieny gyvenantiems lietuviams „Lietuvos Žinios“ metams tik 6 doleriai.

Norėdami palaikyti ryšius su užsieny gyvenančiais lietuviams, mes nuolatine mūsų dienraščio prenumerata skaityti tik tiek, kiek mums apsieis ekspedicija. Todėl, visus kviečiame išrašyti populiarią demokratišką laikraštį dienraštį

LIETUVOS ŽINIŲ

kuris metams tekaštuoja tik 6 doleriai, pusei metų 3 doleriai.

Jei vienai šeimai per brangu — susidėkit dviene ar trise.

Mes norime, kad „Lietuvos Žinios“ būtų skaitomos viso pasaulio lietuvių.

Kas atsiųs savo adresą — gaus nemokamai 1 egz. susipažinimui.

Rašyti: „Lietuvos Žinios“, Kau-nas, Gedimino 38. Lithuania.

Pažangieji Amerikos Lietuviai!

LIETUVOS LIAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI SVIETIS. JŪS GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Švietimo tikslui yra įsteigtas ir jau 14-ti metai leidžiamas Rimtas Mokslo, Literatūros ir Visuomenės Mėnesinis Iliustruotas žurnalas KULTURA.

„KULTURĄ“ REDAGUOJA GARBĖS PROFESORIUS P. LEONAS. Bendradarbiauja įžymiausieji Lietuvos mokslininkai, rašytojai, veikėjai, todėl „Kultūros“ turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai—išrašykite savo giminėms ir pažistamiems Lietuvoje 1937 m. žurnalą „KULTURĄ“ arba ISSIRASYKITE JĮ PATYS, nes „KULTUROJ“ rasite daug raštų, kurie įdomūs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, „KULTUROS“ žurnalas 1937 m. duoda savo pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingą dovaną—dailiai iliustruotą, įdomų įžymiojo anglų rašytojo B. SHAW Romaną „Juoda Mergaitė Jieško Dievo.“

„KULTUROS“ metinė kaina nepaprastai pigi: Lietuvoje metams tik 16 litų, pusmečiui 8 litai. Amerikoje metams \$4; pusei metų \$2.

Adresas:
ŽURNALAS „KULTURA“

ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

Vietinės Žinios

POLITIKIERIAI APVOGĖ FEDERALINĖ VALDŽIĄ.

Prie viešųjų darbų susekta didelių suktybių ir grasto.

Tikrindami stambių politikierių ir kontraktorių sąskaitas Bostono bankuose, federalinės valdžios agentai susekė didelių suktybių ir vagysčių prie WPA viešųjų darbų šioje apylinkėje. Bankų sąskaitos parodė, kad politikieriai, kurie kontroliavo valstijos valdžią ir viešuosius darbus, yra gavę labai stambių sumų "dovanomis" iš turtingų kontraktorių, kuriems buvo pavesti WPA darbai vykinti. Tai reiškia, kad tie politikieriai iš kalno su tais kontraktoriais susitarė, padarydami viešųjų darbų kontraktus labai aukštomis kainomis, o paskui pinigais pasidalydavo. Kadangi pinigų viešiesiems darbams skirdavo federalinė valdžia, tai reiškia, kad tie "simtaprocentiniai patriotai" apvogė savo tėvynės išdą.

Tų sukčių vardai ir pavardės kol kas da nepasiskelbti, nes tyrinėjimo darbas da neužbaigtas. Dabar ant to dirba 9 skspertai knygvedžiai iš Washingtono. Sakoma, kad pabaigę jiems savo darbą ir surinkus visus faktus, Bostone bus sušaukta specialė federalė grand jury sesija, kad duotų varantus tuos sukčius areštuoti.

Taigi laukiama didelio skandalo ir daugeliui aukstose vietose jau dreba kinkos, kad nereikėtų atsistoti už grotų.

Viešųjų darbų kontraktoriais buvo mokamos valstybės pinigais labai aukštos kainos, o darbas buvo atliekamas labai prastai ir kartais da neužbaigtas jau iširdavo, kaip tai atsitiko su Brookline avenue virškelio (overpass), kuris buvo pastatytas Curlev'ui gubernatoriaujant. Už tą virškelį užmokėta kontraktoriui arti \$1,000,000, bet geriant užbaigtuves tiltas jau įgriuvo ir dabar stovi suiręs.

Tyrinėtojai jau pašaukė vieną kontraktorių kompaniją iš Saugus, kad paaiškintų, už ką ji 1935 metais davė vienam aukštam valdininkui \$15,000 čekį kaip "Christmas prezentą." o kitam \$10,000 "prezentą."

Sakoma, kad busias skandalas ir dėl statomos naujos butų kolonijos South Bostone. Pinigai šitam projektui buvo kaulijami iš Washingtono kaip "beturčių butams," o tuo tarpu pastatyta pirmos klasės kolonija su vėliausios mados įrengimais, kuriais galės naudotis tik politikieriai ir jų sėbrai.

Drg. Taurinskas jau vaikščioja.

Drg. J. Taurinskas, žinomas Bostono draugijų veikėjas, buvo nusilaužęs koją dirbdamas prie WPA. Balandinamas lubas jis neteko lygsvaros ir, matydamas kad kris, mėgino nušokti nuo lentos. Bet šokdamas ant cementinės aslos nusilaužė vieną koją ir turėjo kelias savaites išgulėti ligoninėje. Dabar jau kriukiais pasiremda m a s pradeda vaikščioti, bet atsistoti ant tos kojos da negali.

Sabaliauskuti sugavo.

Juozas Sabaliauskutis, 19 metu amžiaus vaikėzas iš Brighton, už automobiliaus pavogimą yra nuteistas metams kalėjiman. Mėnesį išsėdėjęs, pereitą savaitę jis pabėgo, tačiau po 10 valandų policija vėl jį sugavo.

LIETUVIŲ VETERANŲ PRĄSYMAS.

Pereitą rudenį Bostone isikūrė prie Amerikos Legijono, Stepono Dariaus Postas Nr. 317.

Laike kelių mėnesių Postas dalyvavo septyniuose paraduose netik Bostone, bet ir apylinkės miestuose. Dar šiais metais Postas dalyvaus Amerikos Legijono Massachusetts Departmento suvažiavime, rugpiuccio 21, New Bedford, Mass., ir Amerikos Legijono Seime 22 rugsėjo, New Yorke.

Šių metų pradžioje Postas pradėjo organizuoti lietuvių beną, netik tam, kad paraduose pasirodyti su savo benu, bet labiausiai, kad užinteresuotų mūsų jaunimą ir galėtų lietuvių organizacijoms patarnauti parengimuose.

Benas jau gali pasirodyti viešai.

Nors veik visi beno nariai turi nuosavus instrumentus, bet ir Postas turėjo pirkti keliatą instrumentų, kaip būbų, didžiulių triubų ir taip toliau. Dabar benui reikia įtaisyti uniformas. Stepono Dariaus Postas dar jaunutė organizacija, neįstengia viena tų išlaidų padengti.

Todėl veteranai kreipiasi į visus lietuvius ir lietuvių organizacijas prašydami finansinės paramos.

Rugsėjo 22, New Yorke, kur dalyvaus arti milijonas veteranų, mes norėsimė matyti mūsų veteranus žygiuojant lydimus gerai organizuoto ir uniformuoto lietuvių beno.

Veikėjų prašome šį klausimą iškelti draugijų susirinkimuose. Už kiekvieną auką busime labai dėkingi. Aukus prašome siųsti: Stephen Darius Post No.

317, P. O. Box 30, South Boston, Mass.
Stepono Dariaus Postas.

Gubernatorius atsisakė išduot juodveidį į "chain gang."

Apie 13 metų atgal Georgijos valstijoje buvo suimtas juodveidis James Cunningham už priėmimą vogtų daiktų, kurių vertė buvo apie \$15. Už šią prasižengimą jis buvo nuteistas 70-čiai metų į taip vadinamą "chain gang." Tai yra žiauriausia priemonė kalinių kankinimui. Visus juos prirakina prie vieno ilgo, sunkaus retėjo, ir taip surakinti jie yra varomi akmenų skaldyt, surakinti eina valgyti ir surakinti turi miegot. Bet šitas juodveidis išbuvo prirakintas prie retėjo 6 mėnesius ir jam pavyko pabėgti. Tai buvo 13 metų atgal. Dabar jis buvo suimtas Bostone platinant loterijos bilietus. Egzaminuodama jo pirštų antspaudas policija nustatė, kad 1924 metais jis yra pabėgęs iš Georgijos valstijos katorgos, ir tos valstijos gubernatorių tuoj pareikalavo, kad Massachusetts gubernatorius išduotų tą juodveidį Georgijai. Juodveidžių organizacijos sujudė protestuoti, ir Massachusetts gubernatorius Hurley atsisakė Cunninghamą išduoti. Savo atsisakyme jis motyvavo taip: "Užimdamas gubernatoriaus vietą, aš prisiėkiau remti Jungtinių Valstijų konstituciją ir konstituciją šios valstijos. Abidvi konstitucijos draudžia žiauriai kankinti žmones. Gi išduoti šitą pabėgėlį Georgijos valstijai, reikštų toki kankinimą užgirti. Taigi ir mano priesaika, ir žmoniško pajautimas neleidia to padaryti."

Franklin Parke bemaž ko nepriėrė Scarborough prude žvėdis Morris Goldberg. Jis buvo ištrauktas jau be žado, bet pasisekė atgaitinti.

Bendras 50 draugijų piknikas perkeltas į Labor Day.

Bendras Massachusetts lietuvių piknikas, kuris iš pradžių buvo ruošiamas 5 rugsėjo, teko perkelti į Labor Day, 6 rugsėjo.

Šita permaina reikėjo padaryti dėl to, kad 5 rugsėjo pripuola nedėldienis, o nedėldieniais Maynarde dabar negalima turėti šokių. Taigi piknikas įvyks panaideli, 6 rugsėjo. Tą dieną pripuola Amerikos darbininkų šventė, Labor Day, kada galima šokti, žaisti ir linksminintis kaip tik kam patinka.

Ant įžangos bilietų yra pažymėta, kad piknikas įvyks 5 rugsėjo, nes bilietai buvo atspausdinti ir išplatinti pirma, negu ši permaina įvyko. Taigi tos datos, ką bilietuose pažymėta, nereikia paisyti. Į pikniką ruoškitės 6 Semtenberio, Labor Day šventėje.

\$1,000 Ispanijos demokratijai.

Harvardo universiteto žmonės šį panedėlį buvo surengę Ispanijos demokratijos naudai balių, kuris davė \$1,000 gryno pelno.

Šarkis bus rodomas Lietuvoje.

Broliai Motuzai, kurie buvo atvykę iš Lietuvos ir važinėję po Ameriką rodydami judamus paveikslus iš Lietuvos gyvenimo, šiomis dienomis sustoję Bostone ir nuvyko pas buvusį kumštininką šarkį. Jis mielai sutiko leisti filmuojamas ir Motuzai užfiksavo jį spalvuotoj filmoj, kurią žada parodyti Lietuvoje.

Amerikoj gimę ir auge, Motuzai gerai kalba angliskai ir todėl nuvykę pas šarkį nei nebandė kitaip jį užkalbinti, kaip angliskai, manydami, kad lietuviškai jis visai nemoka. Bet patyręs, kad jiedu lietuviai, jis pats pradėjo lietuviškai su jais kalbėti. Ir pasirodo, kad su juo galima da nesunkiai lietuviškai susikalbėti.

Siurpi automobiliaus katastrofa.

Važiuojant šį panedėlį iš Brocktono į Nantasketą, Cliffordų automobilius nubėgo nuo kelio ir apsisvertė tris kartus. Buvo užmušta viena mergaitė ir pati Cliffordienė, 13-kos vaikų motina. Keturi kiti buvo sunkiai sužeisti ir taip pat gali mirti.

Banditai užpuolė automobilį.

Šį panedėlį Cambridge'je buvo užpultas automobilijje ir apiplėštas Johnsono užkandžių ir gerimų standų agentas. Jis turėjo susikolektavęs iš tų standų \$1,500 ir kartu su savo sekretore vežė pinigus į banką. Staiga už akių jiems užvažiavo banditų mašina ir privertė juos sustoti. Tuomet iš banditų mašinos išsoko du uždengtais veidais vyrai ir atkišę revolverius pagrobė pinigus. Plėšikų iš viso buvo trys, bet trečias sėdėjo prie automobiliaus vairo.

Radio programa.

Rugpiuccio 8 d., lietuvių radio programa per stotį WORL (920 kil.) kaip 9:30 val. ryto bus sekanti: (1) Stoughtono lietuvių orkestrą; (2) Adelę Mickevičiūtę, dainininkę iš Providence; (3) piano duetą paskambins Lillian Starkutė ir Helen Mockiutė.

5 puikūs kambariai ir maudynė.

Štymų apšildomi, visi naujai įtaisymai. Parankūs visais atžvilgiais ir šviesūs. Matyti galima bile laiku. "Keleivio" name, 253 Broadway, So. Bostone.

L STREET LIQUOR STORE

Parduodam geriausius įvairių rūšių TONIKĄ, DEGTINĘ, ALŲ ir VYNĄ. Visokios įtalpos: Bonkoms, Gordais ir Backoms. Visų U. S. firmų ir užsienio, pasirinkimas didžiausias ir įvairiausias. Paskaita Vestvėms. Namuose Vaisėms ir Biliams. Specialiai kainos sumažinamos. Pristatom greitai ir veltui. Atkaras nuo 8 ryto iki 11 vak. Paskaitit SOU-th Boston 4147.

PAS STRIGUNĄ

195 L Street, So. Boston.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948.
RES. 251 CHESTNUT AVE., Jamaica Plain, Mass.
Res. Tel. Jamaica 1022-M.

Martin Walulis

FURRIER
PASIUAVAM KAILINIUS, KOTUS, KEIPUS, MAFFIĘ.
Pigiau negu pirktumėt mieste. Priimam priežiurai (storage) už 2 nuosimėtu nuo daiktų vertės.
1854 DORCHESTER AVE., Artū Ashmont Stoties DORCHESTER, MASS.
Tel. TALbot 5208.

J. B. GAILIUS

ADVOKATAS
VEDA VISOKIAS PROVAS
Daro visus legalius dokumentus
317 E STREET (Kampus Broadway) SOUTH BOSTON, MASS.
Telefonas: South Boston 2732
Namų: Talbot 2474.

PASITARKIT SU GERU DAKTARU

Norint išsigydyti nuo visokių kraujo, nervų, odos ir kroniškų ligų. Kurie kencia nuo reumatizmo, žaidų, ulcerio, kancerio, tumor'o, arba nuo bile odos ar galvos odos ligų, reikia pasitarti su juom tuojau. Žinokite, kad pasiškinimas ir patarnavimas visiem per šį mėnesį duodamas dovanai.
DR. GRADY 327 Tremont St BOSTON
Valandos: Utar., Ket., Sub. nuo 10-12 ryte, nuo 2-5, nuo 7-8. Nedėliom tik nuo 10-12.

P. J. AKUNEVIČIA

GRABORIUS- UNDERTAKER
Geriausias Patarnavimas Laidotuvsė.
Pagrabus paruošia pagal reikalavimą. Laidoja ant visokių kapinių. Kreipkitės įsų nuliudimo valandoje, mes duosime geriausią patarnavimą.
Adresas:
258 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Telefonas SOUTH Boston 4486.
Brocktono ofisas:
16 Intervale Street, Montello, Mass.

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman st. arti Central skv. CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 21324

MEDICINOS DAKTARAS C. J. MIKOLAITIS

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakare.
197 SUMMER STREET, LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 22 BOSTON. Telef. Lafayette 2371 arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO INKSTU IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien. Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

Tel. So. Boston 2660

DAKTARAS A. L. KAPOCIUS

LIETUVIS DENTISTAS
VALANDOS: Nuo 9 iki 12 diena Nuo 2 iki 9 vak. Subatom iki 5 p.p. NEDELIONIOMIS: iki 1 v. po pietų tik susitarus. Seredomis iki 12 diena. Ofisas "Keleivio" name. 251 BROADWAY, tarp C ir D st. SO. BOSTON, MASS.

LIETUVYS OPTOMETRISTAS

Išegzaminuoju akis, priskiriu akinius, kreivas akis atitiesinu ir ablyyopiskose (aklose) akyse sugražinu šviesą tinkamu laiku.
J. L. PASAKARNIS, O. D.
447 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. University 9466

Dr. Susan Glodienes-Curry

LIETUVĖ DENTISTE
VALANDOS: 9-6 ir 7-9.
678 Massachusetts Ave., (Prie CENTRAL SKVERO) CAMBRIDGE, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS- TYTOJAL (Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
326 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 4618

BAY VIEW MOTOR SERVICE

Telephone So. Boston 1058
STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTURA.
Kainos Stebtinai Pigios. Dideli pagerinimai ir Hydraulic Brekai.
Taipgi taisome Automobilius ir Trokus visokių išdirbyčių.
Peter Trečiokas ir Joe Kapocius — savininkai.
Taisymo ir demonstravimo vieta: 1 HAMLIN STREET, Kamp. East Eighth St. SO. BOSTON, MASS.

LAWRENCE, MASS. KETURIŲ MIESTŲ DIDELIS PIKNIKAS

Rengia A. L. D. L. D. Kūpos Lawrence, Lowell ir Haverhill,

Nedėlioje, 8 RUGPIUČIO, 1937

Maple Parke, Methuen, Mass.

(Lawrence priemiesty) Pradžia iš Ryto.

Iš anksto įžanga 10c.; Frie vartų 15 centų.

Tai bus metinis suvažiavimas keturių kolonijų. Tikietus iš kalno gali gaut pas vietinius draugus.

Prie įžangos tikiety bus dovanos, \$2, \$3 ir \$5.

Kaip visuomet budavo suvažiavimai iš visų apylinkių miestų, taip bus ir šimet. Todėl nei vienas nepasilikit namie. Kviečia RENGEJAI.

SUKELKIT VAIKUOSE ATMINTĮ!

TAI JIEMS CERIAU SEKSIS!

Pasitikit savo sunų ar dukterį su šypsena. Pabaičius jiems moksą, pakelkite ju upą, apdovanokite juos gražiu geru LAIKRODELIU arba KITA KOKIA NAUDINGA DOVANA.

Gavę dovaną, jie bus dėkingi ir nepamirs ilgai. **ROLAND KETVIRTIS & CO.** užlaiko puikių moderniškiausių LAIKRODELIŲ, garsiausių kompanijų: Waltham, Elgin, Hamilton.

Taipgi turim didelį pasirinkimą žiedų, laketų, branzaliety, paketų, plunksnų ir kitokių dovanoms reikmenų.

PERDIRBAM SENUS ŽIEDUS AR LAIKRODZIUS Į NAUJOVINIUS, MODERNIŠKUS. Jei-gu turit pasenusį, paduokit mums perdirbti.

TAISOME Laikrodžius, Žiedus, Plunksnas, Akinius

Bile ko reikalaujant, užėikite pasižiūrėti, persitikrinti, pamatyti mūsų geriausią krautuvę.

ROLAND KETVIRTIS & CO.

322 BROADWAY, SOUTH BOSTON.
Telefonas: SOU-th Boston 4619.

\$200 Vertės Dovana

Šis Puošnus Fur Coatas Bus Duotas Dovanomis Bendrame Massachusetts Lietuvių Piknike, kuris įvyks per

LABOR DAY, MAYNARD, MASS.

Šitą dovaną įteiks I. J. FOX, didžiausia kailių firma Amerikoje, per savo lietuvių atstovą, BERNARDĄ KORAITĮ.

I. J. FOX firma turės piknike vėliausios mados furcoatų parodą. Bus parodyta už \$10,000 kailinių, apvilktų ant lietuvių merginų. Galėsit pasirinkti sau dovaną patinkamos stailos ir saizo iki \$200.00 vien tik iš Seal.

Be to, prie įžangos tikiety bus duota 15 piniginių dovanų, nuo \$5.00 iki \$50.00.

Pikniką rengia 50 draugijų, kurios priklauso prie Amerikos Lietuvių Kongreso organizacijos. Taigi ruoškitės Labor Day piknikui.